

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СУБОТА
20 листопада
2004 року

№ 219 (3469)

Заява Голови Верховної Ради України

Україна підійшла до гранично важливого рубежу — другого туру виборів Президента. Ціна 21 листопада 2004 року справді величезна і всеосяжна. Головні її виміри — перспективи держави та суспільства принаймні на наступне десятиріччя, розвиток процесів на пострадянському просторі та вплив на європейську безпеку.

Суспільна напруга, пов'язана з виборами, увага до них міжнародної спільноти — безпрецедентні. Вони співставні хіба що з реакцією свого часу на Чорнобильську катастрофу.

Засвідчивши високу активність людей, наявність потужної опозиції, що є ознакою демократизації країни, перший етап президентської кампанії водночас фактично нав'язує нам тезу про розмежування суспільства за лінією «влада — народ». Сьогодні маємо розсварену країну. А це може обернутися

серйозними складнощами як у день повторного голосування, так і на тривалій період.

Причини не зводяться лише до недосконалості Закону про вибори Президента, як дехто схильний вважати. Річ у тім, що цей закон виписаний під суспільство з усталеною, зрілою демократією. І ми рухаємося, хоча й складно та суперечливо, до такого рівня організації життя.

Але де, яким законом передбачено маніпулювання виборчими списками, відкритими посвідченнями, голосування однією особою кілька разів або за кількох виборців, примушування людей голосувати за того чи іншого кандидата, блокування роботи виборчих комісій? Яким правом дозволено ігнорування та спотворення волі народу заради бажаного для когось результату?

Навпаки, все це прямо заборонено

чинним законодавством і згідно з ним має невідворотно каратися.

Щоб переконатись у непоодиноких прикладах нехтування законом, а по суті наруги над людьми, розходження політики з мораллю, навіть не обов'язково вивчати та узагальнювати все, що діється на місцях, — достатньо подивитися передачі українських телеканалів. Створюється враження, що оголошено війну власному народові. За таких умов, чим більше говориться про чесність, прозорість та демократизм виборів, тим менше в людей віри у те, що таке може бути.

Отже, тим, на кого це покладено, слід зробити все для негайного усунення недоліків та порушень, які можуть негативно позначитися на другому турі виборів, деформували процес народног волевиявлення та його результат.

Водночас уже зараз треба говорити

про нагальну потребу реалізації інших, перспективних завдань — формування громадянського суспільства, утвердження верховенства права, свободи слова, реальної незалежності та демократизації засобів масової інформації, радикальної реорганізації правоохоронних органів, усунення впливу кланово-олігархічних груп на суспільно-політичне життя.

Кандидатам у президенти не потрібна нелегітимна, здобута сумнівною ціною перемога.

Українському народові потрібна така чесна і демократична виборча процедура, яка давала б змогу кожному реалізувати своє бачення розвитку країни, її місця та ролі у світі.

Єдино реальне і єдино вагоме значення повинні мати — і, сподіваюся, матимуть — позиція та голоси людей. Щоб для наших реалій став неприй-

нятним сумнозвісний вираз «не важливо, як голосують — важливо, яким чином підраховують».

Як Голова Верховної Ради України — найвищого представницького органу народу — закликаю вас, шановні співгромадяни, вільно, усвідомлено і без страху скористатися 21 листопада своїм конституційним правом, на сторозі якого стоїть Закон.

Вважаю за необхідне звернути увагу керівників органів влади, правоохоронних структур, виборчих комісій на їхню персональну відповідальність за недопущення порушень, які могли б завадити волевиявленню людей чи, борони Боже, спровокувати громадянські конфлікти.

Україна має право на такого Президента, якого визнаватиме власний народ і поважатиме світ.

Від нас — усіх і кожного — залежить, щоб так воно і було.

Володимир ЛИТВИН.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Захистити народ від дурману

Ранкове засідання 19 листопада

Україна підійшла до гранично важливого рубежу — другого туру виборів Президента. Ціна 21 листопада 2004 року справді величезна і всеосяжна, заявив Голова Верховної Ради Володимир Литвин, звертаючись до українського народу. Він закликав співгромадян прийти на вибори і вільно, усвідомлено та без страху скористатися своїм правом вибору, на сторозі якого стоїть Закон (заяву В. Литвина читайте в нашій газеті).

Під час традиційного оголошення депутатських запитів та заяв також загалом йшлося про передвиборну ситуацію. Більшість депутатів закликали захистити народ України від інформаційного дурману. Темі іншого дурману — наркотичного — був присвячений проект закону «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів», який на розгляд сесії запропонував голова Комітету ВР з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства Микола Полішук.

(Закінчення на 2-й стор.).

АКТУАЛЬНО

Новий склад Єврокомісії затверджено остаточно

Європарламент затвердив новий склад Європейської комісії, запропонований головою Жозе Мануелем Барросу. Раніше Барросу довелося переглянути список кандидатів на європейські портфелі, бо парламентарії висловилися різко проти включення до складу комісії італійця Рокко Бутильйоне, котрий має досить консервативну точку зору на права жінок і гомосексуалістів. Замість Бутильйоне, який зняв свою кандидатуру, щоб розв'язати розбіжності з парламентом, посаду комісара у справах юстиції, свободи і безпеки одержав міністр закордонних справ Італії Франко Фраттіні. Голові Єврокомісії довелося замінити і кандидата на посаду комісара з питань енергетики. У результаті цей портфель дістався представнику Латвії Андрісу Пібалгсу, повідомляє Бі-бі-сі.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Раффаелло Санті (1483—1520 рр.).
Архангел Михайл перемагає демона.
1505 р. Дерево, олія. Лувр, Париж.

«Репортери без кордонів» заявляють про тиск влади України на журналістів

Завтра — День працівників сільського господарства

ХЛІБА ВИСТАЧИТЬ УСІМ

На ланах виборюється продовольча безпека країни

Фото Валерія ЧЕРКАСА.

Цілковита невизначеність на електоральному полі напередодні вікомної події породила певну невизначеність на полі хлібному. Загальнодержавний зерновий коровай майже в коморі — дешево затіянулася кукурудзани жнива. Але й допоки важко встановити, наскільки вагомим він уродився. Експерти з одного політичного табору разом з Міністер-

ством агрополітики наголошують на небувалому з часів проголошення Україною незалежності зерновому врожаї 45 мільйонів тонн, з іншого заперечують — зібрано мільйонів на десять менше. Але навіть якщо рівнятися на той мінімум, можна з упевненістю сказати — ми з хлібом!

(Закінчення на 4-й стор.).

ВИБОРИ-2004

Верховна Рада знає свої межі

Учора Конституційний Суд оприлюднив рішення у справі за поданням 58 народних депутатів щодо конституційності постанови ВР «Про Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань моніторингу реалізації законодавства про вибори Президента України».

Зокрема, КС зазначив, що парламент, створюючи комісію для підготовки і попереднього розгляду питань, пов'язаних з удосконаленням законодавства про вибори Президента, діяв у межах своїх повноважень. Покладене на комісію завдання

вносити пропозиції до органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації законодавства про вибори Президента не можна розглядати як втручання у виборчий процес, у діяльність зазначених органів. Оскільки її пропозиції мають рекомендаційний характер і не є обов'язковими до виконання.

Спостерігачів побільшає

Європейські організації виявляють посправжньому величезний інтерес до проведення другого туру президентських виборів в Україні. Крім спостерігачів від ОБСЄ, на другий тур прибули представ-

ники багатьох впливових європейських організацій. Наприклад, Європейська мережа організацій ENEMO направила 1000 своїх представників. Як зазначив співголова цієї організації Пітер Нотвотний на прес-конференції, така кількість спостерігачів дасть можливість бути присутніми ENEMO приблизно на п'яти тисячах дільниць і в усіх 225 територіальних виборчих комісіях. У першому турі виборів були присутні лише 50 спостерігачів від цієї організації. Групу з 20 спостерігачів направила Парламентська асамблея Ради Європи (ПАРЄ). 21 листопада, в день голосування, спостерігачі ПАРЄ перебуватимуть не тільки в Києві, а й в інших українських містах, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

У НОМЕР

«Подарунок» під ялинкою

Саморобний вибуховий пристрій виявлено у Вінниці біля виборчої дільниці №70, що у приміщенні Вінницького кооперативного коледжу. У четвер о 13.30 надійшло анонімне повідомлення про замінування навчального корпусу закладу. Після термінової евакуації 300 студентів та викладачів фахівці служби із розмінування УМВС Вінницької області обстежили приміщення, але нічого не знайшли. На виході службовий собака знайшов імпровізований фугас, закопаний під однією з ялинок. «Пекельну машинку» знешкоджено на місці. За фактом інциденту порушено кримінальну справу, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Банду заарештовано

Співробітники УМВС у Хмельницькій області затримали чотирьох осіб, яких підозрюють у збройних розбійних нападах на автошляхах краю. Зокрема, підозрювані обстріляли автомобіль, поранивши пасажирів, і відібрали в потерпілого значну суму валют. Іншого разу пострілами поранили водія та його сина. Під час слідства зі схованки, яку бандити влаштували в лісоземі, правоохоронці вилучили автомат з глушиником, карабін з оптичним прицілом, обріз, револьвер, три пістолети, а також гранату, вибухівку, детонатори, понад сотню набоїв різного калібру, повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.

АВТОМОБІЛЬ за 39 гривень 60 копійок
ПЕРЕДПЛАТИ ГАЗЕТУ
Голос України
НА 2005 РІК І ВИГРАЙ:
АВТОМОБІЛЬ
або ОДИН З ГРОШОВИХ ПОДАРУНКІВ

Для участі в розігріш надішли на адресу редакції "Голосу України" Київ-47, вул. Нестерова, 4 копію квитанції про річну або піврічну передплату, ідентифікаційний код, адресу

3 тис.
2 тис. (два призи)
1 тис. (три призи)

За статистикою Науково-дослідного центру з безпеки дорожнього руху МВС України, найчастіше потрапляють у ДТП автомобілі фіолетового, чорного, коричневого та синього кольорів. А найбезпечнішим забарвленням машин є жовтий, помаранчевий і бежевий.

Маємо робити свій вибір у справедливий спосіб

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин мав низку зустрічей. Обговорити суспільно-політичну ситуацію та подальший розвиток подій у передостанній передвиборний день забажали Голова Державної Думи Федеральних зборів Російської Федерації Борис Гризлов, голова Комітету Сенату США з міжнародних відносин Річард Лугар, президент Національного демократичного інституту США Кеннет Уоллак.

А у четвер глава місії ОБСЄ зі спостереження за виборами Президента України Герт АРЕНС поінформував Голову українського парламенту *(на знімку)* про діяльність очолюваної ним місії. В ході спостереження було відзначено низку відходів від демократичних стандартів під час проведення першого туру голосування.

Як повідомив журналістам прес-секретар Голови ВР Ігор Сторожук, Володимир Литвин зазначив, що «головним для українських політиків є переведення констатації недоліків у площину усунення недоліків». Рекомендації щодо цього розроблялися Тимчасовою спеціальною комісією ВР з питань моніторингу реалізації законодавства про вибори Президента України, яка працює в умовах, коли її конституційність розглядає Конституційний Суд. За словами Голови Верховної Ради, він, не маючи

безпосереднього впливу на діяльність інших державних структур, намагається впливати на ситуацію з метою її поліпшення лише політично, апелюючи до свідомості людей і до почуття відповідальності і самих кандидатів, і їхніх команд.

Для України дуже важливо, щоб другий тур виборів пройшов добре. Про це після зустрічі заявив «ГУ» Герт Аренс. Він повідомив нашим читачам, що під час бесіди обговорювалися порушення, пов'язані зі списками виборців, адміністративні рішення, які стосуються одержання та використання відкритих посвідчень.

Глава спостерігачів ОБСЄ не приховував стурбованості цими порушеннями, тому він використав ці три тижні для численних зустрічей з високопосадовцями. «Ми тільки спостерігачі, і не наше завдання вдосконалювати систему, але ми тут, щоб висловлювати своє занепокоєння з метою поліпшення ситуації», — зазначив пан Аренс. «Для нас немає значення, хто стане Президентом, але важливо, щоб український народ мав можливість робити свій вибір у справедливий спосіб», — підкреслив співрозмовник, закликавши українців напередодні виборів перевірити їхні дані у виборчих списках. Він

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

також нагадав нашим співгромадянам їхнє право нікому не відповідати, за кого вони збираються голосувати.

Уже в понеділок ми почуємо спільну заяву спостерігачів від ОБСЄ і чотирьох парламентських асамблей про українські вибори. А офіційний звіт ОБСЄ з'явиться через шість тижнів після виборів.

Яна СТАДІЛЬНА.

Польські політичні сили зацікавлені перебігом виборів в Україні. Велика кількість поляків від різних європейських інституцій спостерігає за нашим виборчим процесом. Минулої п'ятниці Київ відвідав глава МЗС Польщі Влодзімеж Цімошевич. Цього тижня у нас побувала делегація Сейму РП на чолі з главою польсько-української групи дружби Яном БИРОЮ *(на знімку)*. На прохання «ГУ» пан Бира поділився своїми враженнями:

— Хочу зазначити, що нас дуже люб'язно зустріли в штабах обох кандидатів, які вийшли до другого туру. Відповіли на всі запитання щодо виборчої кампанії. Було приємно усвідомлювати, що представники обох кандидатів з розумінням і повагою сприймають нашу зацікавленість. Як і стурбованість великою кількістю інформації про факти, які вважаємо небезпечними. Перший тур відбувся з серйозними порушеннями. Про це йшлося і на дебатах у Сеймі. Польські депутати прийняли відповідну постанову. Можливо, вона не є такою гострою, як, скажімо, резолюція канадського парламенту про невідповідність проведення першого туру виборів демократичним стандартам. Але у нашому документі ми також досить виразно заявили про необхідність дотримання цих стандартів під час виборів в Україні.

— Після переговорів у Києві, чи є у вас підстави вважати, що другий тур виборів пройде з дотриманням демократичних норм?

— Складно висловити однозначну думку. Бо в Україні є такі політичні кола, які пророкують, що станеться щось надзвичайно погане. Але є й позитивні сигнали. Більшість громадян України дуже переймаються цією кампанією. Вони емоційно, змістовно, політично залучені до неї. Люди хочуть брати участь у цьому процесі, вони розуміють: їхній голос може вплинути на майбутнє України. І цього вже не вдається знищити. Особливо приємно, що такий клімат панує серед молоді. Наука про відповідальність стане найкращим уроком цих виборів.

Дар'я ОСАДЧА.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

ОФІЦІЙНО

Президент закон не підпише

Як повідомили учора УНІАН та Укрінформ, Президент України Леонід Кучма не має наміру підписувати Закон «Про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України» при повторному голосуванні 21 листопада 2004 року» (щодо заборони голосувати за відкритими посвідченнями).

Жодна стаття цього закону, зазначив Президент, не відповідає Конституції України. За словами Л. Кучми, «до виборів залишилось нічого, і я переконаний, що такого прикладу — вносити за такий термін зміни — немає ніде у світі». До того ж, переконаний глава держави, положення цього закону «відкидають за процес участі у виборах Президента України мільйони людей». А прийняття змін до закону про вибори Президента Леонід Кучма розцінив як провокацію з боку опозиції.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про визнання таким, що втратив чинність, Указу Президента України від 1 жовтня 2003 року № 1132

Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 1 жовтня 2003 року № 1132 «Про скасування постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2003 року № 1473».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
9 листопада 2004 року.
№ 1381/ 2004.

СПОРТ

Відлуння нашої перемоги

Футбол. Турецька преса влаштувала обструкцію національній збірній своєї країни, яка, нагадаємо, зазнала розгромної поразки від команди України (0:3) у відбірному матчі ЧС-2006. Багато видань закликають піти у відставку тренера національного колективу Ерсун Яяла. До речі, ще на післяматчевій прес-конференції йому ставили дуже неприємні й жорсткі запитання.

«Жах у Кадикое», «Янал, іди» — такі заголовки газети «Нитгіуєт». Видання «Sabah» дорікає Яялу в тому, що він відмовився від послуг знаменитого форварда Хакана Шюкюра: «Головна зброя України — швидкі контратаки, але Ерсун Яял не подбав про їх нейтралізацію. Хакан Шюкюр не потрапив до складу «з тактичних міркувань», але у турецької команди взагалі не було жодної тактики».

Пан Яял, спілкуючись із представниками ЗМІ (там був присутній і спеціальний кореспондент «Голосу України»), сказав, що не бачить місця в його команді для Хакана Шюкюра. І що ця тема не підлягає обговоренню. А щодо відставки наставник пропонував так: «Якби після кожного невдалого матчу керманич команди мав йти у відставку, то знати нового тренера було б неможливо ще рік».

Цікаву статистику, оприлюднену Турецькою спілкою спортивних журналістів (TSYD), опублікував футбольний тижденьвік «Fanatik».

Зустріч Туреччина—Україна викликала великий інтерес серед наших колег. На матчі було акредитовано 42 представники українських ЗМІ, один журналіст з Італії. Турецькі газети, телеканали, журналісти та радіостанції представляли 256 (!) акредитованих журналістів та фотокорів.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Допомога колишнім депутатам і дітям

Вечірнє засідання 18 листопада

Верховна Рада заборонила голосувати у другому турі президентських виборів за відкритими посвідченнями. За внесення депутатом із фракції БЮТ Олегом Білорусом Закон «Про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України» при повторному голосуванні 21 листопада 2004 року» проголосували 236 із 388 депутатів, які зареєструвалися в сесійній залі.

Парламент також прийняв у цілому зміни до статті 20 Закону «Про статус

народного депутата України» щодо соціального забезпечення народних депутатів попередніх скликань та зміни до Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо державної соціальної допомоги. Цим документом передбачається надати ветеранам війни право на підвищення грошової допомоги, яка надається замість пенсій.

Ще низку соціальних законопроектів схвалено в першому читанні. Це, зокрема, зміни до деяких законів України щодо призначення тимчасової допомоги ді-

тям. Депутат Леонід Черновецький запропонував внести зміни до Сімейного кодексу України та ще деяких законів, щоб діти, в яких батьки ухилиються від сплати аліментів або не мають можливості утримувати дитину, мали б право отримувати державну допомогу за рахунок коштів держбюджету. Депутат Олександр Фельдман запропонував внести зміни до Закону «Про державну службу», згідно з якими Голові Верховної Ради України надається право встановлювати ранги працівникам парламентського

апарату. У першому читанні також прийнято зміни до Закону «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною», які передбачають надати право на надбавку до пенсії непрацевздатним членам сім'ї померлих військовослужбовців та працівників органів внутрішніх справ, які загинули внаслідок участі у бойових діях на територіях інших держав у період із 1978 по 1991 рік і були посмертно нагороджені державними нагородами колишнього СРСР або України.

Юліана ШЕВЧУК.

Захистити народ від дурману

Ранкове засідання 19 листопада

(Початок на 1-й стор.).

Цим законом пропонується, щоб перелік таких речовин був офіційно опублікованим. Зміни передбачають запровадження ліцензування всіх видів діяльності, пов'язаних з обігом наркотичних засобів, заборону їх рекламування, шордне визначення квот на виготовлення, зберігання та вивезення цих речовин. На думку розробників законопроекту, ці зміни дадуть змогу встановити правові засади державної

політики у сфері обігу наркотичних речовин та сприятимуть чіткому визначенню повноважень органів влади, прав та обов'язків суб'єктів господарської діяльності у цій галузі та громадян. Адже наркотичні речовини — це не лише зло, бо вони також застосовуються з лікувальною метою. Отож цей закон дасть можливість реалізувати норму статті 49 Конституції України, за якою держава зобов'язується створити умови для ефективного та доступного медичного обслуговування. Водночас народні депутати звернули увагу на проблеми з незаконним виготовленням та обігом наркотичних засобів, оскільки сьогодні зафіксовано чимало фактів, коли таку діяльність здійснюють під прикриттям міліції. Про це зазначали народні депутати Юрій Кармазін та Віталій Шибко. За цей законопроект проголосували 230 народних депутатів.

Далі було розглянуто законопроекти народних депутатів Олександра Голуба та Віктора Кириллова про внесення змін до Закону «Про природно-заповідний фонд України». Ними пропонується допов-

нити закон положеннями, які встановлюють статус та режим нових об'єктів природно-заповідного фонду: джерел, курганів, печер, гаїв, окремих дерев та інших шанованих народом ландшафтних елементів, які мають культове, меморіальне чи історичне значення. На території цих об'єктів пропонується заборонити будь-яку діяльність, котра загрожуватиме вининному стану. Під час обговорення народні депутати звертали увагу на тотальне розграбування уже існуючих заповідних територій, зокрема Пушчі-Водиці та Криму. Проте ці законопроекти не набрали потрібної кількості голосів.

На початку засідання парламентарії привітали своїх колег — Миколу Катеринчука *(фото ліворуч)* і Валентина Дзюна *(фото праворуч)* з Днем народження.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України стосовно відпусток

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Частину першу статті 182¹ Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375; Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 43—44, ст. 268; 2003 р., № 15, ст. 110) після слів «усиновила дитину» доповнити словами «одинокій матері».

2. Частину першу статті 19 Закону України «Про відпустки» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4; 2003 р., № 15, ст. 110) після слів «усиновила дитину» доповнити словами «одинокій матері».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 жовтня 2004 року.
№ 2128-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»

Верховна Рада України постановляє:

1. У тексті Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 27, ст. 218; 1997 р., № 6, ст. 49, № 31, ст. 199; 1998 р., № 10, ст. 36; 1999 р., № 34, ст. 274; 2000 р., № 5, ст. 34; 2001 р., № 9, ст. 38; 2002 р., № 7, ст. 52, № 29, ст. 190; 2003 р., № 37, ст. 300; 2004 р., № 36, ст. 434) слова «Державного лікувально-оздоровчого управління» замінити словами «Державного управління справами».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
2 листопада 2004 року.
№ 2137-IV.

Цунамі нам не загрожує

На прес-конференції, яка тривала майже три години, Президент Леонід Кучма спочатку зупинився на характеристичній економічного становища України. Він передусім зазначив, що нинішнього року в державі зібрано найвищий урожай зернових — 45 млн. тонн разом із кукурудзою. І повідомив: урядом закладено в резерв стільки хліба, що до нового врожаю в Україні не буде з ним жодних проблем. «І так ми повинні робити не тільки із зерном, — наголосив Л. Кучма, — а й з іншими продуктами та паливом». Тим часом, зауважив Президент, про здобутки України не варто шукати позитивних публікацій, особливо в зарубіжній пресі.

Оцінюючи стан соціальної сфери, Л. Кучма навів такі дані: Україна мала 7,2 млрд. боргів із зарплат, нині цей борг зменшився до 700 млн. грн., які обіцяно погасити до кінця року. Середній розмір пенсії збільшився у 6 разів, а середнє зростання зарплати становить 123,4 відсотка. Л. Кучма зупинився і на проблемі безробіття. За офіційною статистикою, це 3,6 від-

сотка. Однак до цієї цифри, за словами Президента, він ставиться з великою підозрою. Л. Кучма звернув також увагу на збалансованість держбюджету і стабільність гривні. «Я з жахом згадую ті часи, коли Українці мало не щомісяця загрожував дефолт», — зауважив він.

Майже половину часу Президент відвів соціально-політичній ситуації в Україні напе-

редодні виборів. Він сказав, що цими днями всі живуть під прапором президентських виборів і, на його думку, завдання всіх політичних сил на сьогодні — зберегти рівновагу в Україні.

На запитання, чи є загроза для демократії в Україні, Л. Кучма відповів, що, на жаль, така загроза є, якщо політичні сили не візьмуть себе в руки і не стримуватимуть своїх емоцій. З нічого не слід робити те, що потім лопається, як мильна бульбашка. «Ще раз хочу з усією відповідальністю заявити: держава здатна захистити демократичні завоювання. Для цього в неї вистачить політичної волі. Україні цунамі не загрожує», — підкреслив Президент.

Леонід Кучма сказав, що українському народові вкрай пот-

рібні чесні, прозорі вибори і легітимний Президент у зв'язку з тією ситуацією, що склалася. Торкаючись зовнішньої політики, глава держави наголосив на незмінності європейського вибору України та приділив, як він висловився, значну увагу іншому вектору — участі України в Єдиному економічному просторі.

На запитання, хто головний гравець в українських виборах — Росія чи США, відповідь Президента була коротка: головний гравець — виборець. Главу держави запитали, чи буде він займатися політикою після того, як складе свої повноваження. Л. Кучма відповів англійським прислів'ям: «Ніколи не говори ніколи». І далі додав: «Я робив усе, щоб не втручати у виборчий процес і не виступати на боці когось із кандидатів. А життя в Україні буде таким, що не дозволить мені стояти осторонь».

Анатолій КАРАСЬ.

ПАМ'ЯТЬ

Найміцніша дружба — у фронтовиків

183 ветерани Великої Вітчизняної війни області, фронтові дороги яких пролягали через сусідню білоруську державу, нагороджені ювілейними медалями «60 років визволення Республіки Білорусь від німецько-фашистських загарбників».

Вручив нагороди подолянам Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Білорусь в Україні Валентин Величко. А ще він закликав

молодь вчитися у фронтовиків патріотизму, служінню батьківщині, а для цього частіше спілкуватися з ветеранами, яких, на жаль, з кожним днем стає дедалі менше. На Вінничині серед живих залишилося трохи менше двадцяти тисяч тих, хто брав участь у боях з ворогом. Десять років тому їх було у п'ять разів більше.

Вінниця.

Віктор СКРИПНИК.

Піротехніки військової частини МНС України знайшли поблизу села Терновці Закарпатської області, біля україно-словацького кордону, і знешкодили чотирнадцять мін часів Другої світової війни.

Фото Управління МНС України в Закарпатській області /Укрінформу.

Олег БОНДАР.

Тридцять смертей відвернуто

Понад тридцять артилерійських снарядів, мін і гранату часів Великої Вітчизняної війни знайшли у лісозмузі поблизу села Шпакове Новомиргородського району. Небезпечну знахідку знешкоджено піротехніками аварійно-рятувального загону МНС.

Кіровоград.

ФОТОФАКТ

На могилі українського письменника і правозахисника Героя України Миколи Руденка, що на Байковому цвинтарі столиці, встановлено пам'ятник.

Фото Олега ДИКАНЯ (Укрінформ).

Громадянин Ялти Степан Руданський

Пам'ять видатного поета й лікаря Степана Руданського, 170-ліття від дня народження якого минає цього року, ялтинці увічнили відкриттям меморіальної дошки. Образ та ім'я автора незабутніх співомовок, віршів і пісень відтепер прикрашає будинок Ялтинської міської санепідемстанції. Саме Степан Руданський 1861 року заснував тут першу санаторну службу й став першим санітарним, карантинним та ветеринарним лікарем Ялти й Південнобережжя. Жителі столиці кримських курортів вдячні самовідданому лікареві за те, що він домігся проведення у місті сучасної на той час каналізації, відкрив кілька нових фонтанів з джерельною питною водою. За невтомну діяльність на благо людей сучасники визнали самовідданого медика, який став класиком української літератури, почесним громадянином Ялти.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

Центр здоров'я жінок

На базі залізничної лікарні відкрито центр здоров'я жінок. У ньому — спеціалізовані лікарняні кабінети, операційна, лабораторія з найсучаснішим устаткуванням. Новий центр надаватиме консультативну, діагностичну та лікувальну допомогу і жінкам залізничної галузі та членам їх сімей, і мешканкам регіону. Один з пріоритетних напрямів діяльності медичного закладу — впровадження методів репродуктивної технології для зростання народжуваності.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Інвестиції йдуть до Шостки

Потужний науково-технічний потенціал міста хіміків робить його одним з найпривабливіших регіонів на Сумщині для залучення і вітчизняних, і зарубіжних інвестицій.

Нещодавно цією можливістю скористалися інвестори з далекого Піренейського півострова. За досягнутою з іспанцями домовленістю новостворене ТОВ «Шосткатехнокат» наступного року розпочне виготовлення меблів за найсучаснішими технологіями. За перші півмільйона інвестицій, перерахованих у євро, шосткинці придбали виробничий конвеєр. Наступний етап інвестування — за-

купівля матеріалів та сировини для виготовлення конкурентоспроможної продукції з шосткинською маркою.

Введення нових виробничих потужностей дасть змогу забезпечити роботою понад двісті мешканців міста.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Крутий авангард

Майже три десятки рукописів дійшли до фіналу першого обласного відкритого літературного молодіжного конкурсу авангардної поезії. Його було організовано обласним благодійним фондом імені Івана Іова «Український авангард». А прочитати свої вірші фіналісти змогли в монотеатрі «Кут», який надав майбутнім літераторам не тільки сцену і глядача, а й можливість заявити про себе в літературному колі. Адже лауреати зможуть видати свої поетичні збірки друком. Журі відзначало кращих у кількох номінаціях — за вірність традиції та за крутий авангард, за багатоплановість поезії та за ширість. А переможцями було визнано «Ліниві вірші» Анни Бендюг, «Ієрогліф самотності» Ольги Остапчук, збірки Андрія Нечитайла «Жертвам депресії» та Олега Стрихарева «Осінь за безцінь».

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

У Гуанчжоуському зоопарку тиграм недодають м'яса!

Тиграм, а також левам і ведмедям, що живуть у зоопарку м. Гуанчжоу південно-китайської провінції Гуандун, доведеться нишійної зими обійтися без курятини, задовольняючись яловичиною, бараниною і кролятиною. Корективи у звичне для хижаків меню внесли епідеміологи, вживаючи всі можливі заходи для того, щоб не допустити поширення серед людей і тварин смертельного вірусу H5N1, відомого як «пташиний грип». До такого кроку ветеринарів спонукав сумний досвід тайландських колег, яким довелося минулого місяця забити 147 тигрів, які утримувалися в неволі і заразилися, очевидно, після вживання в їжу м'яса курчат, хворих на «пташиний грип». Двадцять три смугасті кішки з приватного зоопарку в східному Таїланді вмерли самі.

На діті тваринам доведеться сидіти протягом трьох місяців. Хоча цілком виключити ризик захворювання неможливо з огляду на міграцію (і зупинки на відпочинок) птахів у південні райони з півночі. Перелітні пернаті, як уже доведено, — чи не основні переносники грипу, який цього року вже забрав життя 32 людей у В'єтнамі і Таїланді, а також став причиною падежу і забою десятків мільйонів голів домашньої птиці. Щоб підстрахуватися, Гуанчжоуський зоопарк також провів вакцинацію 80 відсотків із 3 тисяч своїх крилатих «постояльців».

Наприкінці вересня Організація продовольства і сільського господарства ООН, а також Всесвітня організація здоров'я тварин виступили зі спільною заявою, у якій попередили, що «пташиний грип» не буде цілком викорено в регіоні в найближчому майбутньому, і закликали збільшити витрати на заходи, спрямовані на мінімізацію наслідків епідемії. Сама ООНівська структура виділила грант у розмірі 400 тисяч доларів для фінансування діяльності регіональної діагностичної лабораторії і мережі спостереження, що зв'яже в загальній боротьбі з хворобою чотири азіатські країни — Китай, обидві Кореї та Монголію.

Уперше штаб вірусу H5N1 було зареєстровано у Гонконгу 1997 року. Із

18 захворілих шестеро вмерли, що одразу засвідчило виняткову летальність захворювання. Із 44 людей, що заразилися ним наприкінці минулого — протягом нинішнього року, загинули 32 особи. І хоча поки що ареал захворюваності обмежується Азією, медики б'ють на сполох і не виключають можливості виникнення в майбутньому пандемії «пташиного грипу» у глобальному масштабі.

Ольга ТАНАСІЙЧУК, спеціально для «ГУ».

Шанхай.

Фото Ольги ТАНАСІЙЧУК (Укрінформ).

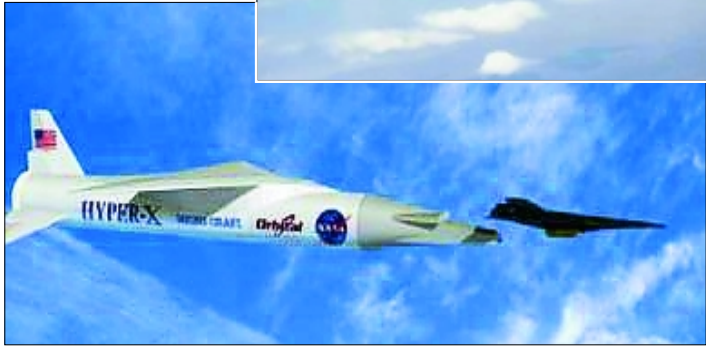
Вчені стверджують, що качки також можуть переносити вірус «пташиного грипу». Тож улюблена багатьма китайцями та іноземцями «качка по-пекінськи» ризикує втратити своїх шанувальників.

ДОСЛІДЖЕННЯ. ВІДКРИТТЯ. ТЕХНОЛОГІЇ

Невтоленна спрага швидкості

Уже не за горами той час, коли середньостатистичний громадянин зможе ранком піднятися на борт літака в Києві, через кілька годин насолоджуватися відпочинком на австралійському узбережжі, а на вечерю прибути до Нью-Йорка або, скажімо, до Токіо. За бажання день можна завершити і на орбітальній космічній станції. Головне, щоб грошей вистачило. Фантастика? Це як подивитися. Всі необхідні для такого «уїк-енду» технології вже є. І їхнє впровадження — справа часу.

Цього тижня, у середу, над Тихим океаном, на північному заході від Лос-Анджелеса, американський бомбардувальник B-52 підняв у повітря створений NASA літальний апарат X-43A. За допомогою ракети-носія його було відправлено у самос-

тійний політ на висоті 30 тисяч метрів. Після відділення X-43A від носія ввімкнувся його двигун, який, пропрацювавши приблизно 10 секунд, розігнав апарат до швидкості 11 тисяч 265 кілометрів на годину, або 9,8 швидкості звуку. Після зупинки двигуна літак упав у Тихий океан. За останні дев'ять місяців літак цієї моделі другий раз побив світовий рекорд швидкості для атмосферних польотів. У березні цього року X-43A розігнався до швидкості 7700 км/год.

Машина оснащена прямоточним повітряно-реактивним двигуном (scramjet). У ньому за основне робоче тіло в термодинамічному циклі використовують атмосферне повітря. Принцип роботи такої силової установки заснований на спалюванні водневого палива в повітряному потоці, що стискується за рахунок високої швидкості апарата (а не за рахунок лопатей турбін, які застосовуються у звичайних реактивних двигунах). Початковий розгін здійснюється за допомогою ракети Пегас, запускається з бомбардувальника B-52.

Загальна вартість програми з розробки X-43A становить \$250 мільйонів. Робота над створенням унікального двигуна для цього апарата почалася 1996 р., а в червні 2001 р. у США відбулися перші випробовування літака, котрі завершилися невдало. Причиною цього, за даними NASA, став збій у системі управління ракетою, що виводила апарат на орбіту.

Передбачається, що в майбутньому такі двигуни нададуть можливість істотно скоротити час і вартість перельотів, крім того, повітряно-реактивні установки плануються застосовувати в новому поколінні гіперзвукових літальних апаратів. Які, на думку творців, уже вкотре змінять уявлення людини про межі швидкості і відстаней.

Ідеться про проект «Hyper-X». У його рамках є три програми: успішно завершена X-43A, X-43B і X-43C. За задумом розробників, протягом найближчого десятиліття на цих моделях відпрацьовуватимуться і демонструватимуться нові технології, що згодом стануть фундаментом для створення літальних апаратів третього покоління, котрі літатимуть на висоті понад 30 тисяч метрів зі швидкістю, яка у п'ять—сім разів перевищуватиме швидкість звуку.

Здійснює проект організація Hyperpersonics Investment Area (HIA), що об'єднує кілька приватних компаній і наукових установ, котрі спеціалізуються на проблемах аеродинаміки, двигунобудування, створенні нових надмісних матеріалів і високоенергетичних видів палива.

Плановано, що роботи над серією триватимуть ще два десятик років. За цей час конструкторам треба буде визначитися з вибором ідеального двигуна або комбінації двигунів, які зможуть не тільки вивести космоплан за межі стратосфери, а й доставити його на навколосезну орбіту, а потім успішно повернути на Землю.

Тільки за найближчі п'ять років NASA має намір вкласти в цю програму до 700 мільйонів доларів. Що стосується літаків серії X-43, то їх буде укомплектовано або прямоточними повітряно-реактивними двигунами, або комбінованою руховою установкою, що складається з scramjet і турбореактивних двигунів.

Передбачається, що на першому етапі (тобто, на швидкості до двох швидкостей звуку) літак летітиме за рахунок турбореактивних двигунів. Потім спрацює scramjet, який розжене космоплан уже до швидкості 10—15 швидкостей звуку (10—15 М). А після входу в безповітряний простір апарат полетить як звичайна ракета з хімічним двигуном.

Модель X-43C ще перебуває в стадії розробки і, як видно, її обладнають силовою установкою з комбінованим циклом, що зможе розігнати літак до швидкості приблизно 5 М. У свій перший політ він вирушить не раніше 2008 року.

Результати, що їх отримають у ході випробувань цих двох моделей, планують використати під час створення X-43B — найбільшого гіперзвукового літака в цій серії. Можливо, що цей апарат злетить ще до кінця цього десятиліття.

Артем ДМИТРЕНКО.

ХЛІБА ВИСТАЧИТЬ УСІМ

На ланах виборюється продовольча безпека країни

(Початок на 1-й стор.).

І хоч як це банально звучить, наш хлібний добробут нинішнього-наступного року здобуто в нелегких умовах селянськими мозолястими руками. Тому і день вшанування аграріїв — третю неділю листопада — обрано не випадково, коли, за логікою, завершуються польові роботи. Селян напередодні свята щиро вітають Голова Верховної Ради, Президент, Прем'єр-міністр. Віншують їх народні обранці незалежно від політичних поглядів та уподобань. Адже ситуація на полі хлібному значною мірою залежить від поля законодавчого, на якому і нинішнього року відбулося чимало істотних для сільгоспвиробників змін. Що позитивного останнім часом запроваджено у правовому полі і до яких кроків не обійшло вдатися задля поступального розвитку агросектору? З таким запитанням наш кореспондент звернувся до членів Комітету ВР з питань аграрної політики та земельних відносин.

Валерій МАРТИНОВСЬКИЙ, фракція Народної аграрної партії України:

— Що я особисто зробив для агропромислового комплексу? Більше позитивних емоцій отримав у цьому плані від роботи в минулому скликанні. Гордістю кожного депутата може бути участь у народженні Земельного кодексу — це, вважаю, найголовніше. Також серед визначальних документів, спрямованих на становлення ринкових відносин в аграрній економіці, — низка законопроектів: запровадження іпотеки та створення іпотечного банку, введення земельного кадастру, розробка ефективних механізмів функціонування біржової торгівлі, ринку зерна. Що треба врегулювати? Три роки боремося за скасування експортного мита на насіння соняшнику. Засмучує аграрна політика уряду — вважаю її невиваженою, декларативною, а іноді просто нерозумною. Яскравий приклад — ринок м'ясопродукції. Масовий її імпорт може спричинити обвал цін на м'ясо на вітчизняному ринку. Знову повертаємося до ситуації, коли ціна була нижча за собівартість виробництва. Таким чином завдамо галузі непоправної шкоди. Заяви про те, що зібрано 45 мільйонів тонн зерна — це все блеф. Вал, можливо, й зібрали. Та подивіться, якої якості! Які гроші виробники отримали за це збіжжя?! Збираємо кукурудзу — немає грошей навіть на те, щоб її просушити. Десятки, сотні тисяч тонн її псується на токах. У результаті зерно стає непридатним навіть на фураж.

Омерія ПАРУБОК, фракція комуністів:

— Цільової аграрної державної політики в нас не видно — намагаємося лише навздогін якось пом'якшити негативні наслідки дикого ринку. То великий урожай за кордон прилаштовуємо, то кошти шукаємо, щоб корови з голоду не вистихали. Цього року кукурудзу посіяли. Де підготували свої сушарки — посушили і продали. А тепер у селянина сирій навіть по 200 гривень за тону ніхто не хоче брати. І нема де сушити, бо кажуть, державних елеваторів нема. Раніше були. І сушили. І кукурудзи сіяли стільки, скільки було потрібно. А тут насіяли кукурудзи — 7,5 мільйона тонн вже зібрали, ще мільйона півтора у полі. І бігаємо з нею...

Що насамперед треба зробити? Тільки ворог народу може не підтримувати продовження мораторію на купівлю-продаж землі. Те, що відбувається у цій сфері, — просто жах! То казали — знайдемо свого ефективного хазяїна, то вже шукаємо німців, шведів, тільки не українців. Як тут вірити, що гектари ніхто не

скуповуватиме? Баварець до нас на Черкащині прийшов. Вважайте, дарма забрав сім тисяч гектарів і господарює. А в Німеччині треба сто тисяч євро за кожен гектар заплатити. І про соціальну політику на селі чути лише гарні слова. Продаж вирощеного й відгодованого — єдине джерело доходів селянина.

Іван ТОМІЧ, голова аграрного комітету, фракція «Наша Україна»:

— Народні депутати четвертого скликання прийняли більше тридцяти дев'яти законів, пов'язаних із розвитком АПК. Зокрема, базовий Закон «Про державну підтримку сільського господарства України». Біда, що з усіх ухвалених документів лише десята частина нині працює на українського селянина. Решту ні в плані підзаконних актів, ні в плані бюджетної фінансової підтримки не реалізовано. Незабаром друга річниця прийняття Закону «Про особисте селянське господарство», а уряд досі навіть програму для виконання його положень не розробив. Треба забезпечити виконання прийнятої законодавчої бази, і це буде першою підвальною для реального відродження українського села. Що стосується купівлі-продажу сільгоспугідь, вважаю, треба зачекати, бо не відпрацьовано механізм державної політики щодо ринку землі, немає цілісного врегулювання законодавчої бази.

Розпитувала Галина КВІТКА.

Хвала мозолястим рукам

Шановні працівники сільського господарства!

Народні депутати України — члени депутатської фракції Народної аграрної партії України щиро і сердечно вітають вас із професійним святом.

Відзначення Дня працівників сільського господарства — це визнання державою звитязної хліборобської праці на благо України, це хвала мозолястим рукам селян, які знають справжню ціну хлібу!

Аграрний сектор економіки тому й іменується базовим, що разом з іншими становить основу життя держави та добробуту її громадян.

Нам відомо, як нелегко сьогодні працювати на землі. Але лише завдяки вашій наполегливій праці та вмілому господарюванню досягнення в сільському господарстві останніх років стають загально-

визнаними. Нарощування обсягів виробництва зерна, іншої продукції поєднуються з поступовим підвищенням їх конкурентоспроможності, безперервним задоволенням потреб харчової і переробної промисловості у сировині, утворенням сталого експортного потенціалу держави. Це завдяки сільським трудівникам поліції наших магазинів дедалі більше і більше наповнюються високоякісними українськими продуктами, а в кожній українській оселі є і хліб, і до хліба.

Ми розуміємо, щоб ефективніше використовувалася земля, а господарювання на ній було прибутковим, потрібні нова техніка і технології, потрібні дешеві довгострокові кредити, потрібна належна підтримка держави. Тож протягом року з ініціативи нашої фракції розроблено і прийнято цілу низку законів, які спрямо-

вані на розв'язання саме цих проблем.

Будемо і надалі робити усе від нас залежне, щоб Верховна Рада України приймала закони, які справді захищали б життєві інтереси селян та сприяли подальшому розвитку агропромислового комплексу, щоб примножувалися ваші здобутки, зростав економічний потенціал галузі.

Хай і надалі ясно косяється щедрими врожаєм ваші ниви, хай втілюються в життя ваші плани, задуми та сподівання на радість вашим рідним, на благо розквіту рідної України та піднесення добробуту всього українського народу. Хай обходять вас стороною природні стихії, а ваші родини живуть у сімейному затишку, щасті, благополуччі та при доброму здоров'ї.

Депутатська фракція Народної аграрної партії у Верховній Раді України.

Аграріям — купівлю-продаж землі, селу — реформи!

Заповів Президент. Але вже тепер кожен хлібороб може відчутти результати революційних перетворень на собі

ВШАНУВАННЯ

святком. Головними складниками успіху реформи на селі гарант Конституції продовжує вважати запровадження цивілізованого ринку землі, а також збереження єдиного фіксованого сільськогосподарського податку.

Глава держави під час промови нагадав, що минуло десять років, відколи він підписав указ щодо земельної реформи, а за два тижні буде п'ята річниця указу про прискорення реформування аграрного сектору.

— Буде доречно ... на фініші моєї президентської діяльності, — зазначив він, — прозвітувати ... про плоди нашої роботи й висловити деякі міркування про перспективи сільськогосподарської галузі.

За словами Леоніда Кучми, аграрні перетворення здійснювалися у п'яти напрямках: «Перший — земельна реформа. Вона була спрямована на втілення в життя гасла «Земля належить тим, хто на ній працює». Треба було навки закріпити й надійно захистити права власності селян на землю.

Другий — господарська реформа. Вона передбачала перетворення колгоспів і радгоспів на приватно-ринкові структури, збереження цілісності земельних масивів та майнових комплексів великих підприємств, вільний вибір селянами різних форм господарювання.

Третій — формування аграрного ринку на місці старої планово-розподільчої системи збуту продукції. Мільйони працівників, спеціалістів, керівників господарств треба навчити ринкових методів ведення господарства, заробляти доходи не в дер-

жави, а на вільному ринку, зокрема й зовнішньому.

Четвертий — фінансова стабілізація. Нам належало фінансово оздоровити галузь, зняти з неї непосильний борговий та податковий тягарі, відкрити шлях інвестиціям і кредитам, зупинити наростання цінових диспропорцій, безробіття та зниження доходів селян.

П'ятий — соціальний розвиток. Перед нами постала глобальна проблема — перетворити села з трудових придатків колгоспів і радгоспів на самодостатні і самовпорядні територіальні громади, створити в них нормальні умови для життя, побуту, праці й відпочинку...

...Це була справжня доленосна мирна революція, коли належало знову поставити все з голови на ноги, знову повернути українському селу його передвічне покликання».

На думку Л. Кучми, «саме рішучі заходи з реформування стали рубежем який чітко відділяє часи кризи від періоду піднесення... Кризу змінила стабілізація, а згодом почалося економічне зростання. За п'ять років пореформеного періоду (2000—2004-й, з урахуванням прогнозу на поточний рік) середньорічний приріст сільськогосподарського виробництва в Україні становить шість відсотків. Ці темпи вищі, ніж були в усі радянські п'ятирічки, крім повоєнної. Ось результат появи реального власника, господаря землі, зацікавленого у своїй праці та відповідального за свою діяльність».

Ще одним підтвердженням правильності обраного курсу Президент вважає польові досягнення: «Цього року очікується рекордний за роки незалежності врожай зерна — 45 млн. тонн разом з кукурудзою».

Олена ГОВОРОВА.

На знімку: юна учасниця свята гордо демонструє сніп пшениці нового врожаю — символ добробуту та процвітання.

Фото Валерія СОЛОВІЙОВА (Укрінформ).

Вибори і права журналістів

СВОБОДА СЛОВА

Для безперешкодного висвітлення ЗМІ перебігу виборчого процесу Національна спілка журналістів України, Професійне об'єднання «Незалежні медіа-профспілки України» та Правова програма IREX U-Media створили тимчасовий офіс для цілодобової допомоги журналістам у дні виборів.

Безплатна телефонна лінія для журналістів (8-800-50-165-50) працюватиме 20 листопада з 12.00 до 20.00 та цілодобово з 7.00 21 листопада.

Відповідно до пункту 9 статті 28 Закону «Про вибори Президента України» представники засобів масової інформації

мають право без дозволу або запрошення бути присутніми:

- на засіданнях виборчих комісій усіх рівнів;
- у приміщенні, де проводиться голосування;
- під час підрахунку голосів;
- під час встановлення результатів голосування.

Єдина вимога закону — кількість представників від одного ЗМІ обмежується двома особами.

Законодавством не передбачена будь-яка акредитація журналістів у виборчих комісіях. Виборча комісія може позбавити журналіста права бути присутнім на її засіданні винятково у

разі, якщо цей журналіст неправомірно перешкоджає проведенню такого засідання.

Під час проведення засідання виборчої комісії, у тому числі під час підрахунку голосів та під час встановлення результатів голосування, присутні журналісти мають право проводити фото-, кінозйомки, аудіо- та відеозаписи.

Кожен журналіст може оскаржувати рішення, дії або бездіяльність відповідної виборчої комісії.

Повідомляйте про випадки порушень ваших прав за телефонами:

8-800-50-165-50, 8-050-688-64-38, (044) 234-52-09, (044) 235-08-51; електронна пошта: administrator@nsju.org

Нагородження переможців конкурсу карикатур

З 1 вересня по 1 листопада 2004 року Програма партнерства з розвитку приватного сектору Міжнародної фінансової корпорації спільно з газетами «Голос України» та «ИнвестГазета» а також Інтернет-ресурсом для підприємств VlasnaSprava. info проводили конкурс карикатур «Приватне підприємництво в Україні».

Голос України

Инвест Газета

IFC

Мета конкурсу — відтворення гострих проблем розвитку приватного підприємництва в Україні вітчизняними карикатуристами. Участь у конкурсі взяло 58 художників. Надіслано 278 карикатур, з яких допущено до участі в конкурсі 252.

- Роботи оцінювало спільне журі у складі:
1. Лук'яненко Віталій — радник Першого віце-прем'єр-міністра, Міністра фінансів України;
  2. Петрик Сергій — заступник редактора «ИнвестГазеты»;
  3. Писаренко Світлана — заступник головного редактора газети «Голос України»;
  4. Іванов Володимир — директор Центру розвитку бізнес-технологій;
  5. Волошина Олена — керівник діяльності Міжнародної фінансової корпорації в Україні;
  6. Кунен Едвард — керівник проекту «Розвиток лізингу в Україні» МФК;
  7. Годунова Ольга — керівник проекту «Дослідження підприємницької діяльності в Україні» МФК;
  8. Шинкаренко Роман — керівник проекту розвитку агробізнесу в Україні МФК;
  9. Жила Роман — керівник проекту «Корпоративний розвиток в Україні».

Карикатури оцінювали за трьома критеріями: художній стиль, гумористичність та відповідність темі конкурсу.

Суперприз за найповніше відображення проблем приватного підприємництва в Україні виборов **Костенко Олександр**. Переможці в 4-х наступних номінаціях:

1. **Бізнес-середовище в Україні**
I премія — **Богданов Віктор** (м. Запоріжжя), II премія — **Вознюк Василь** (м. Житомир), III премія — **Слободіна Ольга** (Дніпропетровська обл.), **Капустя Микола** (м. Донецьк).
2. **Доступ підприємців до джерел фінансування**
I премія — **Цуранова Олена** (м. Київ), II премія — **Дубовський Олександр** (м. Дніпропетровськ), III премія — **Симінога Вадим** (м. Херсон).
3. **Корпоративне управління на українських підприємствах**
I премія — **Казаневський Володимир** (м. Київ), II премія — **Гуля Ігор** (м. Дніпродзержинськ), III премія — **Серета Олег** (м. Київ).
4. **Специфіка аграрного бізнесу**
I премія — **Шевченко Вадим** (м. Київ), II премія — **Кустовський Олексій** (Київська обл.), III премія — **Майоренко Георгій** (м. Київ).

Заохочувальні призи отримують такі художники: Будник Андрій, Грінченко Віталій, Солонько Володимир, Монастирський Олександр, Жуковський Броніслав, Житников Олександр, Самойлов Євген, Рябоконь Сергій, Локтев Олег, Могильний Валерій.

Виставка карикатур та церемонія нагородження переможців відбудеться 10 грудня 2004 року о 15.00 за адресою: вулиця Б. Хмельницького, 32, галерея «РА».

Стандарти краси від «Чексілу»

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

3 досьє «Голосу України»

Президент камвольно-суконної компанії «Чексіл» Віктор Петрович Попов народився 3 жовтня 1946 року в Суражі Брянської області. Його трудова діяльність почалась у 1964 році в Чернігові на камвольно-суконному комбінаті із запису в трудовій книжці «Зарахований слосарем 1-го розряду в апаратно-прядильне виробництво». Відтоді підприємство фактично стало для нього рідним домом, якому він ніколи не зраджував. Здобий юнак вчився у старших колег, у вузі. На початку трудової кар'єри освоїв секрети роботи з людьми на посадах помічника майстра, старшого майстра, заступника начальника виробництва. Невдовзі 25-річного спеціаліста призначили головним механіком підприємства. У 1978 році починається новий етап у його трудовому житті — перехід до когорти вищих керівників. В. Попова обирають секретарем парткому комбінату, згодом призначають головним інженером, а з 1990 року — генеральним директором. Ось уже 15 літ Віктор Петрович очолює потужне підприємство, яке під його керівництвом залишається лідером воєняної галузі, здобуло неабиякий авторитет на ринках багатьох країн. «Чексіл» сьогодні є одним з найбільших у світі виробників воєняних і напіввоєняних тканин для пошиття одягу різноманітного призначення.

В. Попов — заслужений раціоналізатор України, кавалер орденів «За заслуги» II та III ступенів.

— Вікторе Петровичу, останнім часом більше позитивної інформації про торгівлю марку «Чексіл». Проте підприємство, за нашими джерелами, перебуває у стадії реорганізації...

— Це справді так. Зазначу передусім, що у своєму розвитку ми пройшли три відповідальні етапи. Перший тривав з 1963 по 1994 рік. Особливості його полягає в тому, що тоді підприємство перебувало у державній власності. Держава визначала асортимент продукції, фінансувала технічне переоснащення, забезпечувала сировиною. Часові рамки другого етапу — 1994 — 2002 роки. Згідно з державною програмою приватизації ми стали акціонерним товариством. Для того, щоб вижити в умовах економічної кризи та гіперінфляції, підприємство було розукрупнено майже на 24 підприємства—самостійні структури у складі концерну «Чексіл». Це да-

вало їм можливість краще протистояти у ринкових умовах усіляким негативним проявам. На початку третього тисячоліття ситуація в Україні дещо стабілізувалась. Відбулися зміни і на світовому ринку. З урахуванням комплексу причин ми змінили свою попередню стратегію виживання: новим напрямом у розвитку стала вертикальна інтеграція — злиття підприємств, що вижили в умовах кризи, в одне ціле. Так, у 2003 році замість концерну була утворена камвольно-суконна компанія «Чексіл». Злиття підприємств наближається до завершення. Змінилися й пріоритети у визначенні базового асортименту тканин. Ставка робиться на випуск камвольних тканин з пряджі високих номерів і сукняних тканин велюрової групи, довговорсових і буклі.

— Тепер ви не шите з власної продукції одяг?

— Ми зосередилися переваж-

но на виробництві тканин. А фабрика з пошиття пальт, одягу нині законсервована. Просто, на наш погляд, не можна одночасно робити конкурентні й тканини, й одяг. Краще, якщо підприємство займеться тим, у чому має багаторічний досвід, практику, зв'язки.

— Що дала нова стратегія?

— Велике зростання виробництва. Випуск продукції збільшився у 1,9 разу проти минулого року. Досить сказати, що цього-річ ми виробимо понад 5 мільйонів погонних метрів тканин.

— І їх будуть купувати?

— Ви знаєте, ці показники, що зростають місяць у місяць, ми маємо, бо відмовилися від практики попередніх років: спочатку передплата — потім продукція. Тепер за замовленням виготовляємо тканини, а потім отримуємо оплату. Саме це дає нам змогу розширити ринок збуту. Більшість наших зарубіжних партнерів практикують переважно такий механізм взаємовідносин. Бо в такий спосіб наш покупець може відмовитися від вже виготовленої продукції, яка за якимись параметрами його не задовольняє. А нас, у свою чергу, це примушує серйозно боротися за якісні показники виробленої.

— Але ж, Вікторе Петровичу, для такої стратегії потрібні чималі обігові кошти!

— Згоден з вами. Можливо, все було б по-старому, якби не плідна співпраця нашої компанії з Укрессим-банком. Його кредити дають можливість закупити сировину, нарощувати виробництво, а в подальшому здійснювати технічне переосна-

щення. До речі, БАТ «Державний експортно-імпортний банк України» впровадило «зарплатний» проект із використанням міжнародних платіжних карт Maestro і MasterCard у «Чексілі». Для забезпечення потреб працівників компанії на підприємстві встановлено банкомат загального доступу з цілодобовим режимом роботи. Крім того, в Чернігові функціонує ще шість банкоматів цієї банківської установи.

— Вашим працівникам є що отримувати в них?

— Нині в компанії працюють 2800 осіб, а загалом на «Чексілі» — 3300 працівників. Середня заробітна плата з початку року становить 618 гривень. Зазначу, що вона зросла на 48 відсотків проти минулого року. На щастя, ми пережили той болісний етап, коли працівники отримували частину заробітку продукцією... Нині відбувається розширення виробництва, а відтак запрошуємо на роботу нових працівників. Досить сказати, що кількість обслуговуючого персоналу в апаратно-прядильному виробництві збільшилась на 30 відсотків.

— Хто основний покупець ваших тканин?

— Здебільшого це зарубіжні фірми. Майже 78 відсотків продукції йде на експорт. На світовому ринку вовни компанія вже давно зайняла визначену нішу і досить успішно співробітничав з виробниками одягу США, Канади, Італії, Швеції, Німеччини, Великої Британії, Іспанії, Туреччини, Сирії, Росії, Естонії, Молдови. Хоча, на моє глибоке переконання, краще було б, якби цей показник становив 30 відсотків. Адже ще 10 років тому ми забезпечували тканинами переважно внутрішній ринок. На жаль, в Україні поки що не створено умов для нормальної роботи вітчизняних підприємств, фабрик, фірм, які шийть одяг. Більшість із них працює на давальницькій сировині і вже, по суті, не висту-

пає законодавцем моди, бо не випускає власних зразків одягу. Це розслабляє трудові колективи, вони не борються за можливість шити конкурентні костюми, сорочки, плаття тощо. Хоча в Києві, особливо в Харкові з'являються нові виробники одягу, з якими ми співпрацюємо із задоволенням. Сподіваюся, що таких фабрик, компаній дедалі більше буде.

— Скільки видів тканин нині пропонує «Чексіл»?

— Підприємство здатне забезпечити випуск 2000 зразків тканин, розроблених нашими дизайнерами. Постійному вдосконаленню асортименту сприяє спільна робота з фахівцями таких поставальників сировини, барвників і хімікатів, як швейцарський концерн «Ciba», американська компанія «DuPont», німецький концерн «Henkel». Наші дизайнери оперативно реагують на останні зміни смаків і пріоритетів споживачів, а також готові розробити асортимент будь-якої складності за зразками, наданими клієнтами. Пропонуємо їм різноманітний асортимент камвольних костюмних воєняних, напіввоєняних тканин та подібних сучасних із вкладенням волокна Лусга®. Звичайно, всім цим не обмежуємося. Мають попит недорогі, зручні і сучасні воєняноподібні тканини складу поліестер-віскоза з додаванням льону і бавовни. Є й інші цікаві розробки. Наприклад, маємо великий вибір тканин з довгим спрямованим ворсом з ангорської вовни та із вкладенням коштовних натуральних волокон: кашеміру, альпаки, мохеру. Сучасна і модна продукція компанії «Чексіл» з використанням пряджі-буклі, яскравих насичених квітів, з друкованим малюнком має ефектний вигляд у виробках. Крім цього, ми пропонуємо пряджу трикотажну і для ручного в'язання, а також пледи, ковдри, матраци, подушки, ватин.

— І все-таки, що конкретно робить компанія, щоб завоювати нові ринки?

— Марка з ім'ям «Чексіл» стає синонімом високої якості, постійних інновацій і виняткового сервісу для своїх клієнтів. Менеджмент компанії формує нову маркетингову стратегію і здійснює проникнення на нові ринки збуту. У 2000 році компанія почала впроваджувати системи менеджменту якості ISO 9001. У червні 2003 року система пройшла сертифікацію і стала відповідати вимогам міжнародного стандарту. У жовтні ми отримали ще один важливий для нас документ — екологічний сертифікат ISO-14000. Він означає, що технологія нашого виробництва, персонал компанії забезпечують випуск товарної продукції, не завдаючи шкоди здоров'ю людей та природі. Досягнення цього стандарту значно розширює наші

можливості у співпраці з іноземними партнерами, які дуже ретельно контролюють якісні показники тканин для елітного одягу.

— Знаю, що делегація компанії в кінці вересня повернулася з Парижа, де показала нову колекцію воєняних тканин (сезон осінь-зима 2005—2006). Чи задоволені результатом?

— Це міжнародна текстильна виставка «TEXWORLD», на якій було представлено останні тенденції світу текстилю. Свою продукцію показували понад 60 компаній з більш як 40 країн світу. На нашому стенді була представлена велика колекція тканин: шпяхетні воєняні і напіввоєняні з пряджі високих номерів, нові чоловічі костюми. Вона виконана в класичній колірній гамі з перевагою чорного, синього, сірого і бежевого кольорів з елементами дизайну: смужка, клітка. Ми також показали костюмні тканини «екзотика» з бавовни, віскози, льону у вигляді гладких квітів і в смужку. Зацікавленість відвідувачів була висока.

А з 21 по 24 вересня 2004 року в Москві, на території Всеросійського виставкового центру пройшов XXIII Федеральний оптовий ярмарок товарів і устаткування текстильної і легкої промисловості «ТЕКСТИЛЬЛЕГПРОМ». Камвольно-суконна компанія «Чексіл» взяла участь у ярмарку і розмістила колекцію тканин осінь-зима 2005 — 2006 у міжнародному салоні текстилю й аксесуарів для виробництва одягу «APPAREL TEXTILE SALON» — 70-й лавльон. Наш стенд відвідали представники оптових, швейних і торгових підприємств Санкт-Петербурга, Москви, центрального регіону Росії й регіону Сибіру, а також країн близького зарубіжжя: Білорусі, Казахстану, Грузії. Великий інтерес викликали костюмні тканини чоловічої колекції, зокрема піджаки асортимент. З пальтових цікавилися новими розробками довговорсових тканин і втидами, в тому числі з використанням фасонної пряджі, велюрами світлих тонів. Компанія нагороджена дипломом «За організацію виробництва високоякісних товарів текстильної і легкої промисловості» у рамках XXIII Федерального ярмарку товарів і устаткування текстильної і легкої промисловості.

— Кажуть, один з кандидатів у Президенти — Віктор Ющенко заводить пошиття костюмів з тканин «Чексілу» в ательє комбінату.

— Це справді так. Він не тільки шие костюми з наших тканин, а й часто їх одягає. Колектив переконався в цьому, коли Віктор Андрійович заїжджав до нас ще в минулих роках. Нам приємно, що відомі політики знають нас як красі і роблять правильний вибір.

— Шасті вам і колективу вашої компанії, нових перемог!

— Дякую.

Інтерв'ю провів
Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернівці.

Фото автора.

Доля їх уперто відправляла за океан, а вони тягнулися до рідного краю

БУВАЙ, АМЕРИКО!

Дванадцять літ Галина Григорівна прожила в Америці. Мала своє помешкання під Вашингтоном, роботу, сім'ю. Та одного дня у свої сімдесят збрала валізи, сіла у літак і твердо мовила: «Бувай, Америко. І здраслуй, Україно!». Із того заокеанського життя привезла хіба що чоловікове прізвище Джордан, звичку пити каву по-американськи із великих чашок і цілий рік, незважаючи на погоду, виходити на ранкову пробіжку.

Правда, що пішла за океан

Коли німці майже у перші ж дні війни окупували Копистин, невеличке село під Проскурівом, старшої Галиній сестрі Насті ледь виповнилося вісімнадцять. А вже за декілька тижнів — повістка про обов'язкову явку в комендатуру. Молодь вивозили до Німеччини. Тоді хтось і порадив — нехай влаштується на роботу. Так опинилася перекладачем на авторемонтному підприємстві, де працювали військовополонені. Їх було близько сімдесяти. Майстерня нагадувала невеликий констатір: за колючим дротом люди тяжко працювали і просто падали від голоду. І тоді Настя наважилася сказати наглядачам, що робітників потрібно годувати. Дивно, але дівчина не тільки не постраждала за свою сміливість — її призначили поставальником харчів. А ще через кілька місяців вона знову запропонувала відпустити усіх під розписку. Мовляв, з окупованого міста ніхто не втече, а проблем із їхнім харчуванням та утриманням — поменшав. І знову пропозиція спрацювала. Напередодні наступу радянських військ перекладачка прочитала таємне розпорядження, в якому був наказ усіх полонених відправити до Німеччини. Тож вона попередила хлопців, щоб наступного дня жоден із них на роботу не приходив. А вночі гестапівська облога забрала Настю.

Потім до кінця життя Анастасія Григорівна сподівалася на те, що

можна знайти хоча б одного свідка тих подій, котрий розкавав би правду про її роботу під час окупації. Але хто шукав би свідків серед колишніх полонених, котрі залишилися у ворожому тилу? Хто жив — ніколи не афішував того періоду свого життя. Що з того, що хлопці знали, як сміливість дівчини багатьох врятувала від голодної смерті. В її рідному селі так само знали, що вона працювала на німців. Нез'ясована правда так і не дозволила їй повернутися додому, а штовхала на захід, за океан.

Перша звістка від старшої сестри прийшла в родину тільки в хрущовську відлигу. А ще через кілька років Галю штовхнула за океан гірка звістка про те, що Настя важко хвора. Шоправда, лікарі відвели її ще кілька років життя, але вона знала, якими нестерпними можуть бути ці роки, і хотіла провести їх разом із сестрою. Але там швидко відчувала, що навіть у найближчих людей довго гостювати не годиться. Треба було прилаштуватися до життя і працювати, працювати, працювати. Її день розпочинався о пів на п'ять. Пробіжка і холодний душ стали не просто ритуалом, а вимогою життя. Америка не любила хвороб. Це непроститиме і дороге. Не хочеш платити шалені страхові медичні внески — стеж за своїм здоров'ям.

Із роботою, як вважав сама Галина Григорівна, їй пощастило. На прохання церковної громади почала доглядати за важкохворою дружиною 82-річного українського професора-емігранта. Усі домашні клопоти, а ще й читання рукописів,

правка і друк, тобто функції секретаря господаря дому стали її обов'язком.

За кожен день такої роботи, що була не до снаги нелегалам-заробітчанами, отримувала п'ятдесят доларів.

А взагалі Галина Григорівна разом із чоловіком (одружилися вони в Америці) мали розраховувати на його тридцятирічний річний дохід. Третина одразу йшла на сплату усіх обов'язкових податків. Приблизно ще стільки само — за житло і медичне страхування. Третина залишалася на доволі пристойне, водночас і скромне, життя, усе необхідне і нічого зайвого в їжі, одязі, домашній обстановці. Навпевно, це і є американський стиль життя.

Радянський американець

Хоч як дивно, Галина Григорівна звикла до нього швидше за чоловіка. Альберт Джордан, корінний американець, до кінця свого життя тягнувся до... України. У 1930-му його батька запросили до Радянського Союзу як фахівця на будівництво ГЕС. Через рік він надіслав запрошення дружині і семирічному синові. Із Америки вони відпливали з надією довгожданої зустрічі і ще не знали, що наступного дня після їх від'їзду з Америки батько Альберта помер за доволі загадкових обставин. Країна Рад зустріла американську родину холодно, ворожістю і дитячим інтернатом для Альберта. Переплисти океан у зворотному напрямі для Джорданів було вже неможливо. Очевидно, хлопчик повинен був демонструвати собою те, як дитя капіталізму перероджується на очах у будівника комунізму. Йому дали можливість закінчити не тільки школу, а й Московську сільськогосподарську академію. Зате маму одразу після війни оголосили шпигункою

і на десять років заслали до Сибіру.

Після закінчення академії Альберт попросився на роботу побліжче до таборів, та за кілька років йому так і не дали можливості зустрітись з мамою. Тоді радянський американець перебрався аж до західних кордонів, в Україну.

Тільки через сорок років із хвилею першої імміграції Джорданам вдалося повернутися додому. І Альбертові довелося пристосовуватися до своєї країни так, як колись він болісно звикав до радянської. Його туга за Україною була такою, що знайшов емігрантську церкву, охрестився і взяв нове ім'я — Олексій. З часом американське життя влаштувалося. Знайшов роботу, отримував зарплату середнього американця, ухопив новий темп і зовні став схожим на типового американця. Але одного дня знизався дружині: «Якщо моя нога ступить на українську землю, я вже ніколи не зможу повернутися до Америки». Так і не наважився ще раз перетнути океан.

Після його смерті у дружини залишилася власна квартира, пенсія і, звісно, право на проживання в США. Могла забрати до себе вже дорослих онуків. Та нічого цього не зробила. Просто одного дня сіла в літак і полетіла в Україну, забравши із собою спогади і правду не тільки про найближчих їй людей, а й про українців, котрим так і не пощастило взяти зворотний квиток додому. Тут її обсили ті самі проблеми, що й у тисяч наших пенсіонерів. Живе, як усі. Лише не перестає дивувати сусідів своїми ранковими пробіжками, гарною українською мовою, постійним бажанням прибрати сміття із під'їзду і двору, навчити багатьох елементарній культурі. І ще — пишатися своєю Україною. Хтозна, може, їй справді треба стати на деякий час американцем, щоб зрозуміти, що ти — українець.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ГОРІЛА СОСНА, ПАЛАЛА...

Підростають зелені красуні

Вознесенське державне лісгосподарське підприємство вже приймає заявки на новорічні ялинки. Цього року на продаж вирішено 50 кримських сосен. Поки що ціни не встановлено, але торік деревця реалізовували по п'ять гривень за метр. До слова, сосні, щоб стати новорічною, потрібно рости 5—6 років.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.
На знімку: лісничий урочища «Радинська дача» Василь Рузак серед зелених красунь, які стануть окрасою Новорічних свят.

Фото автора.

ОБ'ЄКТИВ

12 листопада. Керч. Відновлено залізнично-поромну переправу «Крим — Кавказ».

13 листопада. Львів. Розпочалися перші регіональні ігри Спеціальної олімпіади України для юних спортсменів з розумовими вадами.

14 листопада. Вашингтон. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час робочого візиту до США зустрівся з Кондолізою Райс, яку останнім часом було рекомендовано на посаду державного секретаря США.

15 листопада. Київ. Кандидати на посаду Президента України Віктор Ющенко і Віктор Янукович провели телевізійні дебати на телеканалі УТ-1.

16 листопада. На пленарному засіданні Верховної Ради України 243 голосами прийнято за основу законопроект, що передбачає зміни до Земельного кодексу України задля збереження особливо цінних земель.

17 листопада. Харків. Розпочалося святкування 200-ї річниці від дня заснування Національного університету імені Каразіна.

18 листопада. У Національному експоцентрі України відкрито Всеукраїнський конкурс-виставку «Кращий вітчизняний товар року» на базі третьої національної виставки «Регіони України пропонують-2004».

СУДИМІСТЬ ЗНІМУТЬ, а жінка залишиться інвалідом

НА ЖИТТЄВИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ

Останні півтора року прикута до ліжка Іванна Василівна Рафальська провела у тихих розмовах з Богом і молитвах, які нині — єдина її розрада. Тим часом брат, інвалід армії Євген Рафальський, добивається справедливості й пише в усі інстанції скарги, клопотання, заяви, листи. Один із них надійшов до «Голосу України».

Передісторія в довільному жанрі

Автор написав, що «...комерсант понівечив жителя Старосамбірського району», внаслідок чого вона стала інвалідом І групи. Це сталося в містечку Добромилі взимку 2003-го. Місцевий газда Зенон Босак наїхав конем на сусідку. Що ж, трапляється в житті всіляке. І порядність винуватця дорожньо-транспортної пригоди споконвіку визначається в народі єдиним: ставленням до потерпілого. Прагненням допомогти морально і матеріально. Вибачитись, нарешті, бо коні (авто, трактор) не винні.

«Він їй допомоги не надавав, у лікарню не доставив, міліцію не повідомив, — пише львів'янин Євген Рафальський. — Залишив її з переламаною ногою, а сам втік, плекаючи надію, що вона, одинокка, задубіє і ніхто не визнає причини її смерті».

У лютому в неопалюваній хаті, куди завіз її Босак і кинув напρίζовляючи, без води та їжі жінка пролежала чотири доби.

Не вдаючись поки що до коментарів, зауважимо, що тональність послань, які курсують інстанціями знизу вгору і навпаки, не могла не вплинути на перебіг подій. Добиваючись допомоги для сестри і караючого меча для винуватця драми, Євген Рафальський апелює до партійних керівників. А щоб достукатися до їхніх сердець, бере «гріх» на душу. Спочатку він вступає до однієї партії. Згодом у черговому посланні скаржиться, що його виставили з місцевого партійного офісу і веліли не пускати на поріг. В офісі обласного осередку іншої партії його вислухали, але кваліфікованої юридичної поради не надали. Настирливість колишнього військового, з одного боку, сприяла розслідуванню справи і позитивному вирішенню клопотань, а з другого — сім мішків гречаної волни, що фігурують чи не в кожному з листів, значно ускладнили стосунки сторін.

Приклад. Ми зателефонували до головного лікаря однієї із чотирьох лікарень, де лікувалася протягом 18 місяців покалічена. Той, почувши прізвище підполковника, істерично закричав: «Та він нам уже в печінках сидить! Поналісував, наслав комісій...»

Схоже, Євген Васильович у відчай й гніві несамохіть створив додатковий лабіринт у пошуку істини. Та, зрештою, він — типовий скаржник, «шукач істини» в молодій країні. До слова, звернення до адвоката коштувало б йому дешевше, аніж поштові послуги, виготовлення ксерокопій, поїздки тощо. Та це вже інше питання — про правову культуру і захищеність наших співгромадян. Отож не будемо надто суворими в оцінці дій інваліда, що прагне захистити інтереси іншого каліки. Тим паче історія, на жаль, неординарна. Її варто оприлюднити хоча б тому, що вона ілюструє типові суспільні болячки, котрі потребують хірургічного втручання.

«Дайте напиться води із криниці»

Іванна Рафальська, маленька сухенька бабуса, восени цього року стала постійною мешканкою Львівського геріатричного пансіонату. Вона перенесла дві

операції, вже не встає з ліжка, втратила сили й інтерес до життя. Бо пансіонат попри добрий рівень догляду і медичного обслуговування — то не рідна домівка.

На столику поряд із ліжком — склянка молока і печиво, але 77-річна жінка жалібно просить: «Дайте води». Кип'ячена вода, що її принесла медсестра, їй не смакує, вона повертає склянку. От якби криничної...

Як не зрозуміти Іванну Василівну? В Добромилі ми написали смачної кришталевої води на обійсті її сусідки. Хіба порівняти її з водопрвідною?

Зрозуміло, хвора подумки там, у старенькій батьківській хаті. Жінка ніколи не мала сім'ї, але давала собі раду — порала город, тримала таке-сяке господарство. Рідні стіни гріли самотню і, напевне, вони не дали замерзнути їй у ті лютові ночі...

Сухою мовою протоколів і судових рішень зафіксовано дорожню пригоду. Провітаючий газда Зенон Босак конем завдав сусідці травму, яку лікарі кваліфікували так: «Перелом шийки стегнової кістки зі зміщенням відламків». Була пошкоджена й стопа. Та найстрашнішим випробуванням стали понад 96 годин, проведені наодиночці із собою. Ось як згадує їх потерпіла:

— Кінь став мені копитом на ногу. Босак привіз мене на санях до хати, кинув виперек ліжка й пішов. Я доповзла до дверей, щоб зачинити, бо було страшно.

— Зенон Босак стверджує, що хотів викликати лікаря, пізніше пропонував гроші на лікування, а ви, начебто, відмовилися.

— Неправда! Він думає, що Бога за бороду схопив, бо має гривні. А як привезли мене до лікарні, два хлопці поклали мене на стіл, оббитий бляхою. А пані в білому капелюшку каже: «Що ви робите! Та то ж жива людина!» А вони: «Та хоч би десятку кинула».

Широ кажучи, ніяково було розпитувати стареньку, як вона провела кілька днів і ночей у холоді, нерухомості, без їжі та води. Дешо вдалося почути від сусідів.

— Мене Босак попросив допомогти занести Рафальську до хати, бо сам він не голен був — снігу випало по коліна, — розповідає С. — Я казав йому: нащо ти її додому привіз, треба було до лікарні. Він промовчав.

— А потім ви до хворой заходили? — допитуюся.

— Ні, ми не спілкуємося з Іванною.

Те саме почули й від подружжя Я. Чому ж так? Кажуть, характер у Іванни Василівни — не мед. Вона може нібито зневажати обляяти. Втім, інша сусідка — Марія Коростенська — іншої думки

про нещасну. Для неї не надто важило те, що Рафальська була то лагідною, то сердитою. Жінка розуміла: самотність і старість не вельми сприяють виробленню янгольського характеру. Коли дізналася про дорожню пригоду і про те, що старенька кілька днів не виходить з дому, забила на сполох.

— Мороз був тоді місний, — розповідає Марія Коростенська. — Коли Рафальська не відчинила дверей, я покинула патронажну медсестру, яка обслуговувала стару.

У хату залізли через вікно. Баба Іванна була ледь тепла. Зателефонували до міського голови. Та викликала швидку. Сталося так, що брат Євген на той час лежав у госпіталі. Отож одразу приїхати зі Львова не міг. Коли ж Євген Васильович побачив сестру в лікарні — жахнувся.

— Вона за все життя жодного разу не хворіла. А тут бачу — нерухомий інвалід. Тим часом винуватець біди відбувся легким покаранням. Суд визнав його винним у необережному заподіянні сестрі тілесних ушкоджень середньої тяжкості, але...

Непросто уявити самоточуття жінки, яка назавжди втратила здоров'я, можливість рухатися. Та ще важче уявити людину, яка стала причиною біди і... відвернулася. Після пригоди Зенон Босак, за його ж зізнанням, не навідався до сусідки, не поцікавився її здоров'ям, не викликав лікаря. Як тепер оцінює свій вчинок?

— Не знаю, чи вона впала під коня, чи справді я зачепив... Відвіз додому, хотів викликати швидку, але вона відмовилася. Я допоміг їй зняти пальто.

— У хаті було тепло?

— Було напалено.

— Але ж стояли морози.

— Була відлига.

— А до лікарні ходили, ліками допомагали?

— Так, маю чеки на шістьсот двадцять гривень. А ще ми залишали їй гроші в лікарні.

— Ви знаєте, що Рафальська зараз — інвалід, не встає з ліжка?

— Я поставився по-людськи. Ми пропонували гроші, щоб не було суду. Вона не хотіла. Наша донька злила до неї. Але з такими людьми — неможливо. Запитайте будь-кого. У них вся родина така.

— Скажіть, ви — віруючий?

— Я був головою церковного комітету, можете запитати священика, чи маю щось погане...

— А коли ви залишили жінку в холодній хаті, у вас серце не шеміло?

— Я знав, що до неї ходить патронажна сестра... Мені прик-

ро. Я знаю, що не заслужив її лайливих слів. До того ж маю на старість судимість.

— Її згодом знімуть. А Рафальська залишиться інвалідом.

— Через свій характер, бо не хотіла допомогти... А братові пердайте, що не матиме він її хати. Її забере міська рада...

Власне, остання вимовлена із підкресленою зловтію фраза дає підстави розставити крапки над «і». Направду, природа людської захланності — річ незбагненна. Міркуйте самі: Зенон Босак — обраний, бо сусідка не рятувала себе належним чином. Він показався перед судом, але не перед Богом і власним сумлінням. Йому образливо, що його судили через... кепський характер сусідки. Сусіди (окрім Марії Коростенської) також не переступили через свої образи, забули про елементарне християнське милосердя.

На думку лікаря геріатричного пансіонату Ольги Боршевської, пенсіонерка не лише отримала травму. Пережите вплинуло на психіку жінки, спричинило її нишнітне небажання боротися за життя.

Вирок оголошено —

тяжба триває

За всіх правомірних і неправомірних претензій Євгена Рафальського до посадових осіб, причетних до службового розслідування, судового розгляду справи, медичного догляду, не можемо не визнати позитивних моментів. Міліція за фактом порушила кримінальну справу, довела її до суду. А могла б і не зробити цього, як часто трапляється. Суд об'єктивно розібрався і визнав Зенона Босака винним. Саме час потерпілим звернутися з позовом до суду про відшкодування моральних і матеріальних збитків. Натомість всі сили — на боротьбу із велетенським загоном «ворогів», число котрих щодня зростає. Втім, пошук ворога — це теж суспільна хвороба. Хіба інвалідом є лише Рафальська? Хіба не є моральними каліками ті, що не простягли їй руку допомоги? Відтак Євген Васильович, роз'ятрений сестриними і власними недугами, відчув себе в оточенні ворожого стану. Тут без «важкої артилерії», вважає він, не обійтись. Водночас обидві сторони звертаються до Бога, просять допомоги. І не чують його відповіді: полюби ближнього свого. Це так просто. І так складно.

Іван ІЛЛЯШ,

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

На знімку: хата, в якій замерзала самотня жінка.

Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО з використанням фото Оксани ТЕЛЕНЧІ.

Фото автора.

ким пологовим будинкам №1 та №2 першого рівня акредитації присвоєно гучний статус «лікарень, доброзичливих до дітей». Нарешті.

Сергій СУЛИМА.

На фото: нова ідилія старого пологового будинку.

ОГОЛОШЕННЯ

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ТОВ «Молпромторг», повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ТОВ «Молпромторг»: 1. Культиватор КСПД-4Д, який знаходиться с. Брагиновка, Дніпропетровська обл., початкова ціна продажу - 143,00 грн., без ПДВ, гарантійний внесок-7,15грн. 2. Плуг ПЛН-3-35 з корпусом ПЛЕ, який знаходиться с. Брагиновка, Дніпропетровська обл., початкова ціна продажу-3868,00 грн., без ПДВ, гарантійний внесок-193,40грн. 3. Жатка зернова МФ-34, 1996р., яка знаходиться м. Запоріжжя, вул. Димитрове, 50, початкова ціна продажу-69655,00грн., без ПДВ, гарантійний внесок-3482,75 грн. 4. Жатка ЖВП-4,9, 2001р., яка знаходиться м. Запоріжжя, вул. Димитрове, 50, початкова ціна продажу-14840,00 грн., без ПДВ, гарантійний внесок-742,00 грн. 5. Автомобіль ВАЗ 21213, 2002р., який знаходиться м. Донецьк, Ленінський р-н, початкова ціна продажу-12522,00 грн., без ПДВ, гарантійний внесок - 626,10 грн. 6. Автомобіль ВАЗ 21093, 2002р., який знаходиться м. Запоріжжя, вул. Димитрове, 50, початкова ціна продажу - 10746,00 грн., без ПДВ, гарантійний внесок-537,30 грн. 7. Автомобіль ВАЗ 21120, 2002р., який знаходиться м. Донецьк, Ленінський р-н, початкова ціна продажу-17365,00грн., без ПДВ, гарантійний внесок-898,25 грн. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АПБ «Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсів Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою об'єкту можна ознайомитись у організатора конкурсу. Строк надання заяв 25 календарних днів із дня публікації у газеті по 14 грудня 2004г. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 21 грудня 2004г., у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 11 00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83 та на сайті ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області: bankruptcy. internet. dn. ua

Господарським судом АР Крим (м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18, 95000) порушено провадження по справі про банкрутство: ухвалою від 08.10.04 р. № 2-11/14155-2004 по відношенню до Підприємства «Юир», ОКПО 31217937, 97577, АР Крим, Сімферопольського району, с. Піонерське, вул. Алущинська, 72, п/р 260083000808 в Кримській регіональній філії АТ «Кредит Банк (Україна)».

Арбітражним керуючим призначений Вінник М. Ю. (м. Сімферополь, вул. Некрасова, буд.16, кв.13).

Письмові заяви кредиторів направляти в 30-ти денний строк з моменту публікації в Господарській суд АР Крим, банкруту і арбітражному керуючому.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушено провадження у справі № 19/152 (04) про банкрутство Державного підприємства «Особливе конструкторське бюро «ЕЛМІС», адреса: 69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 11, п/р 260043010234 в ЗФ ПІБ, МФО 313537, код ЄДРПОУ 20473002.

Розпорядником майна призначено Кретову О. А. (ліцензія № 487803 від 24.04.2003 р., 69006, м. Запоріжжя, а/с 123, т. 8 (067) 614-47-49, (80612) 13-32-14, 33-82-67).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) ухвалою від 22.10.04 р. порушив справу № Б-24/84-04 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Хімприборсервіс», (м. Харків, вул. Данилевського, 10, к. 10, код 19468415, п/р 26002010153980 у філії банку «Фінанси та кредит», МФО 350697).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чаговець Т. П. (ліц. АА № 250135 від 4.12.01 р., 61045 м. Харків, вул. Шекспіра, 10, к. 5-А, тел. 773-01-30).

Постановою господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) від 21.10.2004 р. по справі № 10/16Б визнано банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Хлібороб» (Луганська область, Лугинський район, с. Георгіївна, вул. Карла Маркса, 89, р/р 260054346 в ЛОД АПБ «Аваль», МФО 304007, код 05527829). Відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатор - арбітражний керуючий - Чугунова Віра Олексіївна, ліцензія АА № 487830 від 22.05.2003 р. (91011, м. Луганськ, вул. Лугунська, б. 123, кв. 6). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 5/508-04 про банкрутство СВБТ «Кожухівське» (22330, Вінницька область, Лптинський район, с. Кожухів, код ЄДРПОУ 30005631, р/р 260090662120310 АКБ СР «Укрсоцбанк» м. Вінниця, МФО 302010.) Розпорядником майна призначено Потребчука Івана Володимировича (ліцензія серії АА № 630117, м. Вінниця, вул. Свердлова, буд. 190, кв. 24).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування цього оголошення.

Постановою господарського суду Львівської області від 12.11.2004 р. № 6/380-4/192 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «МЕТІС», юр. адреса: 79058 м. Львів, пр. В. Чорновола, 63. ЄДРПОУ 23965556, р/р 26001100063001 в Філії ВАТ КБ) «Надра» ЛРУ, МФО 325978. Арбітражного керуючого - ліквідатора призначено Фариона Святослава Володимировича (адреса: м. Львів, Перший Скілківський провулок, 14).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів з моменту опублікування оголошення.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) постановою № 15/162-6 від 05.10.2004 р. визнав банкрутом Приватне підприємство «Терра Плюс» (м. Київ, вул. Ярославів Вал, 19, код 24931826, р/р № 26004164680001 в Київському РУ КБ «Приватбанк», МФО 321842). Ліквідатором призначено Грицай С. О. Ліцензія № 719865 від 23.02.04, т. (044) 236-11-17.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) постановою № 43/131 від 04.08.2004 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Троян» (м. Київ, вул. Братська, 8, код 31454645, р/р № 2600700650053 в АКБ «Правекс-Банк», МФО 321983). Ліквідатором призначено Грицай С. О. (Ліцензія № 719865 від 23.02.2004 р.), т. (044) 236-11-17.

Господарський суд Донецької області постановою від 04 листопада 2004 р. по справі № 27/89Б визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні ТОВ «Вимпел», код ЄДРПОУ 31726875, адреса: 84691, Донецька область, м. Артемівськ, вул. Куйбишева, 16.

Ліквідатором призначена Кітаєва Світлана Анатоліївна, адреса: 86000, м. Ясиновата, м-н Зоряка, 9/70.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) ухвалою від 26.07.2004 року порушив провадження у справі № Б-6/224 про банкрутство приватного підприємства «СТО» (77300, Івано-Франківська область, м. Калуш, вул. Пушкіна, 1, код ЄДРПОУ 22191302; р/р 260063169 в ВАТ АБ «Укргазбанк», МФО 320478).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ковальського Ігоря Ігоревича (Івано-Франківська область, Калушський район, с. Пійло; ліцензія № АА 249768 від 19.10.2001 р.)

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) ухвалою від 26.07.2004 року порушив провадження у справі № Б-6/226 про банкрутство приватного підприємства «МОД» (77300, Івано-Франківська область, м. Калуш, вул. Пушкіна, 1, код ЄДРПОУ 22175906; р/р 260073256 в ВАТ АБ «Укргазбанк», МФО 320478).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ковальського Ігоря Ігоревича (Івано-Франківська область, Калушський район, с. Пійло; ліцензія № АА 249768 від 19.10.2001 р.)

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Малюки

народжуються в комфорті

Чернівцький пологовий будинок №1 отримав нове сучасне обладнання для догляду за новонародженими та матерями. Тепер у більшості палат, де ліжечка немовлят розташовані поруч із материнськими, встановлено камери спостереження, котрі дають можливість цілодобово безперервно наглядати за станом породіль та малюків. Окрім камер, лікарня отримала монітор вартістю 94 тисячі гривень та кардіотомограф, які дають змогу контролювати частоту серцебиття дитини, тонус матки та вміст кисню у крові. При кожному дитячому ліжечку встановлено пристрій, які контролюють температуру тіла нових буковинців. Усі показники збираються на центральному дисплеї у сестринській кімнаті. Медики попри все тепер можуть відстежувати зміну кольору обличчя новонароджених.

Усе це стало можливим завдяки поліпшенню фінансування провінційної медицини. Хоча сума у 300 тисяч гривень, переказана чернівцькій медицині Міністерством охорони здоров'я та міськрадою, — як слону пігулка, медики не втрачають оптимізму. За наявних проблем, коли за статистикою 70 відсотків пологів закінчуються ускладненнями і тільки 25-30 відсотків дітей народжуються здоровими, це непросто. Навіть з огляду на те, що вже наступного року буковинським лікарям обіцяють поновити обладнання на 15 мільйонів гривень. Проте, як жартують медики, поки що бідний думкою багатіє. Та хоч там що, а помітні зрушення є, і добре, що вони торкнулися передовсім дітей. Через це чернівць-

ВЕДМЕЖА ХВОРОБА

Усе, що не робиться погано, робиться на краще

КАЗКА

Ведмеді, хоча й здається дивним, коли дивишся на їхню масивність і удавану неповороткість, істоти дуже шпритні й вельми швидкі. Тому поряй з лазінням по деревах по мед і плаванням у річках з пірнанням по рибу ведмеді ще й бігають. Зокрема й для того, щоб визначитися, хто з них найшвидший.

І хоча проходять такі забіги під вивіскою «Хто швидше втече від мисливця», ми ж бо знаємо, що насправді за такою вивіскою приховано зовсім інший зміст — «Хто скоріше наздожене мисливця». Забіги відбуваються щороку восени у найважчих лісових місцях. Що означає — з найбільшими перешкодами. Оскільки забіги влаштовували в усі попередні роки, організували їх і цього року.

А от і вони, забіги! Точніше, самі ведмеді. Яких набралось як учасників дві ведмежі дюжини — двадцять шість, і якщо не з точністю до одного, майже чотири десятки, чи сорок. Майже як у відомій казці про сорок розбійників та Алі-Бабу. І хоча ведмедів мало не стільки, скільки було тих розбійників, першим може стати тільки один, один як Алі-Ба-

ба. Точніше, один із двох перших, котрі відомі вже задалегідь.

А що надія бути першим у всіх третіх ведмедів менша, ніж у кожного з цих двох, справжня боротьба розгорнулася саме між цими двома. Точніше, тими, хто стоїть за їхніми спинами. Які саме й улаштовують цю ведмежу біганину і суєту з їхньою метушнюю і гризною.

Як відомо, якщо хтось біжить так, що перебігає ко-

мусь дорогу, ті, кому він її перебігає, намагаються зробити все, щоб не тільки до рогу не перебіг, а й не біг узагалі. Для чого є безліч способів і засобів: перерити дорогу, щоб упав у канаву, покласти на дорозі камінь, щоб вивихнув ногу або хоча б спіткнувся і впав... Нарешті, кинути із-за рогу чи куша в бігуна палицю, яка перебила б ногу, а ще краще — все.

Та оскільки робити таке у всіх на очах (а не тільки на бігу) жоден розсудливий закусісний політик не буде, робити він це не на очах у всіх, а за відомими кулісами із занавісками. Щоб не було не тільки не видно й не чути, а й навіть нездогадувано

і непідозрювано! Однак так, щоб той, хто біжить поряд, перестав бігти. Наприклад, перед початком забігу підсунути йому чашечку чаю чи кави, у які підсипати чи на капати щось таке, від чого перестав би він бігати, як бігав колись у двадцять чи тридцять років, і навіть сорок, а так, як можуть бігати тільки в дев'яносто, або й навіть у сто. Тобто щоб не тільки не біг, а насилу ноги пересував чи тільки тупцював на місці, а ще краще — узагалі на ногах не стояв!

Отже, дивлячись на нього, такого ведмеда, кожний (збоку) може сказати: «Та весь він і на ведмеда не схожий! Хіба що на стару ведмежу шкуру, добряче поношену і всю мілію поїдену...»

Хоча такому бігунові, котрий перебігає дорогу в неналежному місці, було б ще краще влаштувати так звану ведмежу хворобу, для благопристойності названу ще хворобою хребта: нехай весь час сидить у кушах на узбіччі, поки інший з перших прибіжить першим!

Мирослав МИЛОРАДОВИЧ.

Девіз дня:
«Ты мне своими двумя языками не болтай!..»

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Полювання на листя

У Березі Рябкової Кістки місцева влада поголовно зайнята струшуванням осіннього листя. Бо воно, бач, — жовтогаряче, кольору опозиції.

Мал. Василія ФІЛЬОРКА

Старе прислів'я на новий лад

Скажи мені, який канал телебачення ти дивився, і я скажу, скільки на твоїх вухах локшини.

Істинно так!

Темник — реальний доказ наявності в країні свободи слова, відкритості та гласності.

Мафіозна мудрість

Правоохоронці — браття наші менші.

Суспільствознавство

На одностайну думку вчених, у Березі Рябкової Кістки побудовано рабовласницький капіталізм з бандитським обличчям.

Брехня!

Неправда, що за кількістю олігархів БРК займає одне з перших місць у Європі. За цим показником він уже займає одне з перших місць у світі!

Боротьба триває

Що тільки не роблять правителі БРК, аби що-небудь зробити з цими клятими мафіозі, але поки що зробити з собою вони нічого не можуть.

Ким бути?

Єдиний син А. Сидорчука — ледащо, розпусник і нездара. Тому все оточення батька сушить собі голови, як краще розкрутити синка: естрадною зіркою, політиком, футбольним функціонером чи президентом банку?

Наказано вірити

Довір'я народу до тих, хто його пограбував, постійно та неухильно зростає.

Вакансії

У зв'язку з тим, що на телеканалі «Банд-Інтернешнл» залишилися самі куховарки, нам терміново потрібні на роботу хоча б якісь журналісти.

ТБ-біда

У Березі Рябкової Кістки всього дві біди: тещі та молодші сержанти ДАІ. Принаймні, в кожного, хто дивиться місцеве телебачення, складається таке враження.

Олександр ПЕРЛЮК.

Тези і антитези

❖ Скасована смертна кара, на радість злочинцям, компенсується неофіційною.

❖ Бліда потанка — головний захисник грибів, землетруси — землі й Пущі-Водиці.

❖ Малорос, який хоче стати великоросом, має зменшити свій зріст на 15 см.

❖ Найдобріші люди — покійники: все залишають нам.

❖ ПереСІчний громадянин — найбільший патріот Січі.

❖ Націоналізм — це море, поза яким подвійне громадянство і зрада.

❖ Розумний виборець на адміністративний гачок не клює.

❖ Інфляція і без допомоги влади підвищує пенсії та зарплати.

❖ Без деформації реформ не буває.

❖ Просить злодій: «Держи злодія!» — затримай його!

❖ Дасть президент дурневі свободу, так він знов у тюрму сяде.

❖ Треба багато зробити добра, щоб тебе зненавиділи.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Мал. Василія ФІЛЬОРКА

— Віднині село може розправити плечі...

Від чергового:

— ... і простягнути ноги!

«Как много в этом слове!..»

Интернет-видання «Обком»:

Кор. «Бі-бі-сі»:

— У Коростені (Житомирська обл.), 83-річний ветеран Великої Вітчизняної

Мал. Олександра ДУБОВСЬКОГО

війни, кавалер ордена Вітчизняної війни, учитель української мови в минулому Василь Яременко спробував захистити рідну мову, то кандидат у президенти... послав його на три букви.

Впливовий прихильник провладного кандидата в президенти:

— Будь-яку людину можна довести до того, що вона скаже все...

Від чергового:

— З'ясовується, три букви і є все, що ВІН може нам сказати!?

«Рука канала колоть устала?»

Мал. Олександра МОНАСТІРСЬКОГО

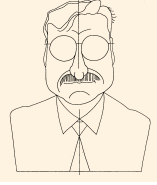
Народний, жовтогарячий кандидат у президенти:

— ... Стільки жал, скільки колов мене «5 канал», я думаю, мало каналів таке робили... Весь день проводиш по шість мітингів, іде канал «чесних новин», про Ющенка в Херсонській області, в Миколаївській області, Кримській області — нічого немає...

Від чергового:

— А все-таки 1+1 не дорівнює 5!..

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДА.

Одна людина може змінити історію

Як свідчить світова історія, багато разів долю найважливіших проектів, законів, виборів вирішував голос одного виборця. Щоб не бути голосливими, наведемо кілька фактів з історії різних країн.

■ 1645 р. — Один голос дав Оліверу Кромвелю контроль над Англією.

■ 1649 р. — Перевагою в один голос короля Англії Карла I засуджено на смерть.

■ 1776 р. — Перевагою в один голос було вирішено, що офіційною мовою Америки стане англійська, а не німецька.

■ 1800 р. — Перевагою в один голос Томас Джефферсон став президентом Америки.

■ 1824 р. — Перевагою в один голос Джон Квінсі Адамс став президентом Америки.

■ 1845 р. — Перевагою в один голос ухвалено рішення про те, що Техас увійде до складу США.

■ 1868 р. — Один голос урятував президента США Ендрю Джексона від судового звинувачення (імпичменту).

■ 1875 р. — Один голос змінив монархію на республіку у Франції.

■ 1876 р. — Один голос зробив Ретерфорда Хейса президентом США.

■ 1923 р. — Один голос дав можливість Гітлерові очолити нацистську партію в Німеччині.

■ 1941 р. — З перевагою в один голос Ліндон Джонсон переміг на виборах до Конгресу США і став сенатором.

■ 1941 р. — Перевагою в один голос збережено призов до американського війська буквально за кілька тижнів до нападу японців на Піrl-Харбор.

Як бачимо, не варто бути песимістом. Скористайтеся своїм правом голосувати 21 листопада!

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ на 22—28 листопада 2004 року

Цього тижня можуть бути незвичайні світські заходи або вам зроблять несподівану пропозицію про співпрацю. Комусь освідчатися в коханні, але це буде зроблено нетрадиційно. Постарайтесь, щоб ці події не застали вас зненацька.

ОВЕН. Цілком можливо, що багато хто з вас несподівано зіткнеться з проблемою еміграції. Одні вирішать, що їм необхідно все кинути і поїхати, інші — відкинуть будь-які пропозиції про від'їзд через страх втратити те, що є. У будь-якому разі не приймайте остаточних рішень. Несподіваний успіх може принести прихована діяльність. Ви можете цього тижня розв'язати питання інвестування, страхування або проблеми спільних прибутків.

ТЕЛЕЦЬ. Ви можете вирішити проблему інвестицій в свій бізнес або для підприємства, в якому працюєте. Для цього ви маєте діяти рішуче і нетрадиційно. Якщо раптом між вами і вашими друзями пробіжить «чорна кішка», не поспішайте робити висновки і приймати рішення. Нехай мине час — і все стане на свої місця. Протягом цього тижня ви можете активізувати пошук партнерів для спільного бізнесу.

БЛИЗНЮКИ. Несподівана пропозиція про роботу може з'явитися вас зненацька. Рішення доведеться приймати швидко, і якщо ви розгубитеся або побоїтеся змін, то можете втратити свій шанс. Тому краще погоджуйтесь.

Можуть статися несподівані зміни в кар'єрі у вашого чоловіка або дружини, що вплине на ваше соціальне становище. Розв'язання поточних питань або складання планів на найближче майбутнє краще робити разом з начальством.

РАК. У вас може виникнути несподівана можливість поїхати на заробітки за кордон або в службове відрядження. Вирішити свої поточні домашні та службові проблеми ви можете нетрадиційним способом. Якщо слід вирішити серйозні питання, то потрібно залучити фахівців. У цей період можна вирушити в туристичну подорож. Для дітей організуйте окремі відпочинки.

ЛЕВ. Якщо ви почали пошук коштів для будівництва або капітального ремонту, то протягом цього тижня ви зможете проіснувати в досягненні мети. Ви можете так само позитивно вирішити питання, пов'язані зі спадщиною, податками, страхуванням, отриманням позичених грошей. На чоловіків очікує несподівана спокуса в образі чарівної жінки. Цими днями вам треба бути вимогливішим до своїх дітей.

ДІВА. Нині сприятливий час збирати необхідну інформацію навіть від людей, які мають діаметрально протилежні думки. Не поспішайте приймати остаточне рішення, не отримавши рекомендацій. Для вас важливо одержати професійну консультацію з актуальних питань.

Поставтеся до того, що відбувається, з гумором, це краще, що ви можете зробити. Не залишайте надовго вашу половину зі своїми батьками, між ними може виникнути конфлікт.

ТЕРЕЗИ. Ви можете використати цей тиждень для навчання і отримання навичок для роботи на комп'ютері або з іншим сучасним обладнанням. Це допоможе підвищити вам професійний рівень. Треба дуже добре продумати послідовність ваших дій для розв'язання поточних службових, а також домашніх обов'язків. Чим ретельніше ви сплануєте роботу, тим більшого успіху доб'єтеся. Якщо у вас виникнуть нові знайомства, то будьте відвертими, не бійтеся з ними обговорювати свої проблеми.

СКОРПІОН. Люди або несподівані обставини, в які ви потрапите, можуть відкрити у вас щось незвичайне. Пам'ятайте, що почуття гумору рятують від дурниць і роздратування. Цього тижня ви будете здатні витратити на задоволення всю готівку, тому не носіть із собою великі суми. Якщо ви закохані, то може і варто здивувати або зробити незвичайний і дорогий подарунок своїй коханій або коханому. Можливі несподівані і серйозні витрати на дітей.

СТРІЛЕЦЬ. Ваша дуже вільна поведінка може шокувати ваших рідних або тих, хто з вами живе. Цього тижня ви заохочете прийняти остаточне рішення, яке стосується нерухомості. Не поспішайте, нехай у вас буде можливість ще раз переглянути своє рішення. Велике задоволення ви можете отримати, залишившись удома на самоті.

КОЗЕРІГ. Несподівано ви дізнаєтесь про таємницю, яку від вас приховували, це може призвести до розчарування. Використайте цей тиждень для активного спілкування, навчання, поїздки у часті в громадських заходах, це може принести успіх і користь. Ви здатні розширити коло спілкування — це можуть бути незвичайні знайомства або зустрічі з оригінальними людьми. Серед цих людей ви знайдете однодумців.

ВОДОЛІЙ. Раніше накопичені вами знання, навички або просто цікава інформація будуть корисними або навіть вирішальними у досягненні поставленої вами мети. Ви можете використати свої здібності, щоб налагодити нові зв'язки і знайомства. На вас очікує успіх або визнання ваших досягнень. Несподівані витрати на друзів або компанію можуть істотно похитнути ваше фінансове становище.

РИБИ. Цього тижня ви можете довести до логічного кінця задумані вами проекти, поїздки. Не бійтеся прямо висловлювати свої думки і погляди іншим людям, вони їм здадуться незвичайними і оригінальними, що викличе підвищений інтерес до вас.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНІ:** для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

✉ **E-mail:** mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

🌐 **Internet:** http://uamedia.visti.net/golos

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011218.

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua